

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Plymouth, Pa., d. 11 Rugsejo (September) 1901 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rūpintis apie permainymą adresu
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybe Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pankstys & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of "Vienybe
Lietuvniku" executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

JOB PRINTING IN ALL MODERN LANGUAGES.

"Vienybe Lietuvniku"

Iszeina kožną Seredą, Plymoutha
KASZTUOJA.
ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARĘ..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00
Pinigai kitais nesilunczta, kaip tik per
MONEY ORDER, o registravotose gromatose
ant azito antraszo:

J. J. Pankstys & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų
krautuve visam mieste.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemiskus dalykus. Gerą
muilą, šepetčius, šukas ir t. t. Perfumus ir didelę daugybę visokių
mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesizimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigūs greitai ir pigai.
Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

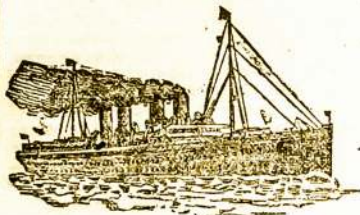
Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavoro gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut', tegul atsilanko
pas Joną Žukaucką
Plymouth, Pa.

Telephonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Latvokorte ant visokių linijų ir sin-
czliu pinigūs į visas dalis svieto Doviernastis
(pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Masko-
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigūs ont
amerikoniszkių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalkių. Jeigu
kurį atkeliauvš užlaikytų kastelegarnėje, tegul
szaukliael prie manęs, o aš jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be to
užganėdinti.

Juozas B. Dainis

107 Hill Side & Northampton st.
WILKES-BARRE, PA.

Uzsidejo naują Salooną, kur gali-
ma iszsigerti skanaus alaus ir užsi-
rukyti kvepentį cigarą.

W. Matusевичius.

Uzdėjan krautuve visokių tavorų kaip ant tai:
marszkinų, kalnierių, naktaizų, petneezų, viso-
kių skrybėlių, maininių ezoverykių, marszkinų ir
dar kitokių daigtų. Teipogi lalkau ir krauciszka
szapa, siuvini drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai
jeigu einat pas žyda, geriaus eikit pas savo tautietį
112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,
WILKES-BARRE, PA.

Degtinė ir Alus kviečia lie-
tuvius.

Priegtam nusiunczia pinigūs į Lie-
tuvą ir parduodu laivakortes ant
greicziausių laivų.

Daugiau kaip
30 metus iszmegetintat
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliom pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p'gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telephonas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėle lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

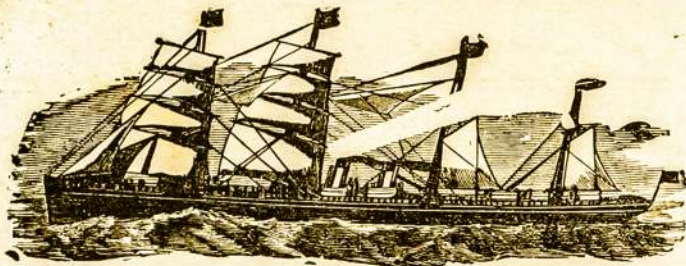
ys. ARB
Lietuvių kurie norėtu uža-
tezia kupczyeta. Mes no-
mieste turėtu lietuviszkių
pas mus gali gauti
kas nori. Maszinos druka-
Maszinos "Singer" stuzi-
zikalieszkus instrumentus,
r Vargonus. Ziegordius
šymiszkus abrozus Pople-
ti su kvietkomis ir pavil-
nų tuzina Turintioms
uncziame visokias draps
merikoje ir Kanadoje. Be
o musų bent kokių tavorų
insti per Money Order ar
(IX-6)
New York City.

negirdėta!
Iš: TIKRA AMERIKISZKA,
yriszkas ir moteriszkas,
eiluotais viduriais, isz-
laikrodėlių visados gali
ylėtojams ir es duosime
uke ir gintarinu cib-
riežukais DEZUTE 25c.
sindota SAGUTE, \$1.00;
sodintų brangakmens
ne guzikų, su perant-
kią į krutinę, sagutę su
apmokėdami teipgi ir
ugrazinkite mums at-
ange su orderiu. Jeigu
elii: daiktus mes pa-
YLAL Paraszki, ar
nori vyriszka
mes pasiusime mote-
avimas nelezszbaiga.
tan Block,
CAGO, ILL.

GO, ILL.

GO, ILL.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susizneketi lietuviszkai ir lenkiskzakai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per me tus su koznu apsirojome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i depositu bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procentu tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviszkas ir Lenkiskzkas **Kromas** visokiu szvieziu tavo ru. Taipogi parduda szifkortes i visas dalis svieto, ant greiciausiu ir drucziausiu laivu. Izmaino visokius piningus, o ir nusiunczia i uzmare, tiesiog i namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Graiciausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
 Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

ADRESAI
 CENTRALISZKU VIRSZINKU „TEVYNES
 MYLETOJU“ DRAUGYSTES.
 Prezidentas — V. Daukszys
 764 S. 2 str. Philadelphia, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 412 Breaker Str. — Scranton, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Raczius.
 Jonas Derius nupirko vezimu darymo szapa ir dirba visokius vezimus, kereczius ir boges, ir taiso. Teipgi ir maliavoja kuogeriausiai.
 Tautiecziai nordami naujo kokio vezimo arba norinti pataisyti sugedusj, kreipkitės pas savo tautietj, o busite uzganedini ir atsakanti darba turėsite, negu pas svetimtauti.
J. Derius
 178 E. Main st. Plymouth, Pa.

„LIETUVA“
 Nedelinis Laikrasztis iszeina kas petynezia Chicagoje ir paduoda zmonems svarbiauses ir teisingiauses zines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiskzkas zines, tai yra, apie krutejima zmoniu visuose krasztuose svieto, visose vieszpatystėse, apie ju darbus, uzdarbius, naujusias iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viska, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks zmoniskzakai pasielgti.
 „Lietuva“ kasztuoja ant metu \$2.00, ant pusės metu \$1.00. Pinigai tur but uzmoketi isz virszaus.

Uzsiraszydami ir pinigus siusdami adresuokite teip:
A. Olszewski.
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

AGENTAS
 assekuravojimo NAMU ir visokiu DAIGTU nu ugules
GEO. GWILLIAM, agentas.
 Main str. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienyose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERI** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozky.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karciamnikai) visadcs reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

**POLISH---LITHUANIAN
 BREWING CO.**
 DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centu nupirke dangiaus mesos mus krautuveje, negu kokioj nera kitoj mieste. Kodel? Mes perkame uz pinigus ir parduodame uz pinigus, uz tai niekur neprdkiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PIRKES MUS MESOS KSAUTUVE.
 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

**Apszvieta ir Mtsklas
 uz pigiause preke.**

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiam apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiam apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedelinis, ant pusės metu \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabar tes atiduodu ta viska draugia kaip yra augszciaus mineta, tiktai uz \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito svraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikraszti ant pusės metu duodu viena isz szitu triju: 1 Vienybe Lietuviszku, 2 Lietuva 3 Lietuvis. Koznae pirkijas szios mano ofertos, turi tiesa pasiskirti sau viena isz augszciaus mineta laikraszciu ir sykiu su steliunku tur danesz man laikraszcio vardą.
 Kas nenori arba negali atsusti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul slunczia \$1.00, bet nemažtaus, o kitas \$1.00 damokės ant ekspreso primdamas pirkti. O jeigu kas neiszsiteka lezduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su drangu per puec, o abudu dziangis pasinaudoje isz szites mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dodel jusu labo ir tiktai ant trumpo laiko.
 Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip:
M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centu nupirke dangiaus mesos mus krautuveje, negu kokioj nera kitoj mieste. Kodel? Mes perkame uz pinigus ir parduodame uz pinigus, uz tai niekur neprdkiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PIRKES MUS MESOS KSAUTUVE.
 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

428 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 109 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 28 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Genl. Superintendent.
T. W. LEE, Genl. Passenger Agent.
B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

For information, rates, etc., address
Buffalo
 The Handiest and Best Route between
 the PAN-AMERICAN EXPOSITION
 and NEW YORK is the
Buffalo
Handle a Pan is by the Handle.

ST. LOUIS, CHICAGO
 BUFFALO
 NEW YORK

**ADRESAI
 Susivenyjimo L. A. virsz.**

Prezidentas — M. Totorius,
 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas,
 Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas,
 112 Monroe str. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztys,
 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevicia,
 1150 Wyoming Ave.
 Pittston, Pa.
 K. Unika,
 1112 Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.

Uzveizetoju knygyno—V. Daukszys,
 766 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Lietuviškame Minske prasidėjo pramonės ir ukės paroda, kuri tęsis nuo 8 iki 17 Rugšėjo. Ant parodos pramonizskus ir ukizskus daigtus apsiėmė perstatyti daugiau kaip 500 ukininkų ir pramoninkų, daugiausiai dvarponių, isz gubernijų: Minsko, Vilniaus, Kauno Gartyno, Valinijos, Kijavo, Czernigavo, Mogiliavo, Smoliansko ir Vitesbės. Dovanos pinigais, garbės ženklai ir pagyrimo gramatos bus duodamos tik per statytojams virsz minėtų gub.

— Suvalkuose susivienijimas savininkų namų dėlei paskolės nutarė, kad prie susivienijimo galėtų prigilti namų savininkai netik Suvalkuose, bet ir isz Augustavo, Kalvarijos, Senapilės, Vilkauszchio ir Naumiesczio. Jei gu valdzia uztvirtins suvalkiecių nutarimą, tai minėtų miestų namų savininkai galės pasiskolinti pinigų su mažais palukiais.

— Į Druskininkus, Vilniaus gub., szią vasarą buvo suvažiavę labai daug žmonių madytis. Vienog, madyklės nėra geriausiai įtaisytos, nors ima nuo 40 iki 65 kapeikų už nusimaudymą. Keleiviai į Druskininkus keliauja daugiau geležinkeliu per stotę Parietį, negu Nemunu.

— Į Prusus jau prasidėjo pardavinėjimas žasų isz Did. Lietuvos. Tilžėje už žasį mokėjo iki 2 markių 70 fenigių (po 1 rublį 25 kap.).

— Prusų Lietuvoje beveik visos lentų pjovyklos butų subankrutiję dėlei žydo Bernstein'o, kurį visi laikė už milijonierių ir jis darė pręk veik ant visų nedžių Nemunu atplukdomų, dėlko kiti mažesni pirkkliai nuo Bernsteino prigulėdavo. Su sykiu pasklido žinia, kad B. net 6 milijonus markių turi skolos ir daugiau negauna pasiskolinti. Ostdeuts-

ch Bank užgrėbė 80 troptų ant Nemuno, kad bent kiek savo pinigų atgautų. Dėlto milijonierio su skolomis visos lentų pjovyklos silpnai dirba ar sustojo visai, dėlko tukstanciziai darbininkų neteko darbo.

— Tilžės pavieto virszininkas apgarsino savo pavieto gyventojams sergetis nuo užsikrėtimo „krūvinės greitosios“ ligos, ypatingai parubežyje, nes Did. Lietuvoj, apie Vainutą, toji liga baisiai žmones varginanti ir į kapus varanti.

— Per Tilžę veik kas diena apie 20 keleivių keliauja Amerikon; tarp iszeivių yra lietuviai ir žydai.

— Lietuviška Dainininkų Draugystė Tilžėje szventė 11 d. Rugpjucio savo vasarinę szventę Jokubinės darže, ant kurios buvo atvykę svečių ir isz Did. Lietuvos. Prusų lietuvių skaitlius buvęs nedidelis.

— Lietuvos Artojas per „Kataliką“ rodyja vietoje užmanto „Freedom“ iszleisti angliszkoje kalboje S. Zanaviko „Vistoriją“ arba M. Jankaus „Lietuvninkų bei Lietuvos nusidavimus“ isz kurių tai mus pažintų svetimtazciai. Matyt Liet. Artojas nori parodyti anglams Lietuvos praeitę, bet „Freedom“ mieriu yra parodyti dabartinį mūsų gyvenimą ir reikalavimus, kas yra svarbesniu už praeitę.

— Vėl isz naujo kyla iszrimsimas klausymo szelpime besimokinanczios lietuviszkos jaunumenės augsztesnėse mokyklose. Darbas netbutinas ir svarbus, be jo net negalime apsieiti; nelaimė, kad visuomenė jo nesupranta ir nemia, o be jos prisidėjimo toks klausymas nebus niekados iszrisztu.

Rymo-katalikų prezidentas, p. A. W. Tepliuszis, per „Tėvynę“ tvirtina, kad Susiv. L. A. charterį ir konstituciją paniekinę tikriejie sąnariai, kurie laikėsi nuo senovės ir da-

bar laikosi tų paczių įstatymų ir vadina Susiv. K. A. sąnarius valnamaniais. — Keistas manymas p. Tepliuszio ir už jo nugaros stovinczių Miluko su Kaupu, kurie dabar drovisi vadintis naujuoju vardu, kurie pamatė, kad skaudžiai apsiriko kaldami naują vardą ir įklimpo teip, kad nė szią, nė tę. Kaip vilkas blusas skandindamas! Prie Susiv. L. A. kasdien prisiraszo nauji sąnariai, o prie Rymo-katalikų nieks. Jie tik garsina kiekvienam „Tėvynės“ numeryje szimtais Susiv. L. A. sąnarius, kurie iszpaziņę tų ponelių, vadinancziusi Rymo-katalikais, „mierius“ pasakė „szelauk!“

— Pittsburg'e praėjusį nedeldienį buvo paszventinimas pamatinio kampinio akmens naujos lietuviszkos bažnyczios. Toje iszkilmėje, apart lietuvių, dalyvavo ir lenkai visų trijų lenkiszkių parapijų Pittsburg'e, ir „marszavo“ susivieniję kaip kitados po vienais vadais prieszais kryziokus ir maskolius. — Pirmoji lietuviszka bažnyczia tapo parduota rusinams ir naujoji statoma prie 20-tos ir Sarah gatvės. Prie bažnyczios stato ir mokyklą, kuri esanti jau uždengta, kurioje paprastose dienose mokinsis vaikai, o nedeldieniais bus laikoma szventimasdievimaldystė.

Isz Lietuvos.

Naumiestis (Suvalkų gub.).

Jau ne tik Amerikoje privisę visokių bedievių ir parmazonų, kas matyt isz laikraszczių, bet ir Lietuvoje jau, o jų priveisė mūsų kunigai. Gal kam ir nepatiks, kad pat pradzioje jau nusitveriau kunigus, bet asz negaliu jų aplenksti, jegu pareina į kelią.

Naumiestyje jau nieko daugiau per pamokslus neiszgirsi, kaip tiktai „bedieviai“, „parmazonai“, „knygos“, „laikraszcziai“. Klausytojai isz

tokių pamokslų visko pramane, visaip sav aizskindami; vieni sakė, kad jau netoli „antikristus“, kuriamo atsiradus, nieks netikės į Dievą, taigi visi bus „bedieviai“, kiti kito-kius niekus prasimanė. Davatkos nesuprasdamos kas tai yra bedievis, parmazonas ir laikrasztis, net nuėjo pas prabastelį pasiklausti, ką tie trjs zodziai reiszkia. Nuo prabastelio davatkėles dasizinoja, kad bedieviais ir parmazonais yra tie, kurie skaito laikraszczius arba gazietas, ir paima ką turint gazietų, tuojaus reik pasakyti prabasteliui, prabastelis žandarams, kurie tokį nenaudėlį tuojaus pasodys į „pestungę“, tegul ten pakutavoja, tegul žino kas nereik daryti, kas yra užginta kunigo, o sykiu ir Dievo, nes kunigas gerai žino, kas valia, o kas nevalia, nes jis pats teip sakė. Dabar Naumiesczio parapijoj net ir piemens žino, kas bedieviai, parmazonai ir laikraszczių skaitytojai. Daugelis net pasakoja kas tuose laikraszcziuose iszdrukuota, nes žmonelės pagauti žingeidumo, viens per kitą gauda laikraszczius „Varpą“, „Ukininką“, „Vienybę“ ir „Lietuvą“, ir skaito tēmydam, ką tie bedieviai raszo ir drukuoja paskui. Isz to yra nauda sukelus žingeidumą žmonių link laikraszczių, bet ir nelaimė, davatkos vuosto skaitytojus ir pranesa prabasteliui, o tas jau žandarams.

Naumiesczio kunigai, kad sulaikyti bedievystę, prakeikė Szirvintos miestelį, Prusų pusėje, ir mirtinai prakeikė visus tuos, kurie lankosi į Szirvintą. Į Szirvintą pareina visoki lietuviszki laikraszcziai ir knygos; žmonės norėdami dažinoti kas yra laikraszcziuose, eina Szirvinton ir skaito, o paręję pasakoja ką gazietos raszo. Teip gana jau pasakojama visur apie Miluką su Kaupu, kuriedu Amerikoje pradėjo

La!

BRAVORAS Su-
ose Sclanrin-
iszdirba geriau-
ir ELIŲ.
isz grynų javų
norint ir ge-
pkamini bet gal-
nes jame nėra
ytų kvarbų ne

kantieji ir pa-
iamninkai) visa-
te Lietuviško
mi suszelpite

AN

N.A.

GAGO

THE HANDIEST AND BEST WAY TO
HANDLE A PAN IS BY THE
HANDLE.

VIRSZ.

ius,
b, Pa.
aunas,
Mass.
skas,
ia, Pa.
s,
a, Pa.
ve.
a.
g Ave.
a.
szys,
a, Pa.

daryti Rymo-katalikus. Nau-niesčio kunigai įprasžė mui-tininkus (isz Naumiesčio į Szirvintą yra kamara), kad gerai iszkrestų pareinanczius isz Szirvintos, kad jie kartais neparsinesztų laikraszczių, o jeigu pas ką rastų, tai kad nu-vestų į kleboniją tokį prasi-žengėlį kunigams parodyti. Mat kunigams labiaus rupi skaitytojai laikraszczių, negu žandarams, ir matyt, kad ku-nigai labiaus bijo lietuviszkų laikraszczių, negu patys caro tarnukai.

Paskutiniam laike apie Nau-miestį buvo visur iszlipinti at-siszaukimai, kurie žemskius ir žandarus ko isz proto neiszva-rė. Labiaus jie pyko ant rau-donų atsiszaukimų, nes tai rei-škia socializmą, neapkentimą visokios valdžios, net isznai-kinti ją norinti.

Mes, tėvynėje gyvenanti, tikrai pavydime, jums, ameri-kiečiai, laisvės viską savo kal-boje skaityti nebijant žandaro nė kunigo arba davatkų. Jus, kurie netingite skaityti, tai savo dvasę galite pasotinti tuomi dvasiszkų penu iki so-ties; mums laikraszcziiai ir knygos tai kaip medus.

Kaip matyt isz Amerikos laikraszczių apie kunigų drau-dimus žmonių nuo skaitymo laikraszczių ir knygų, tas pats yra ir pas mus. Kova jau da-lar eina gana smarki, bet at-gavus kada spaudą, toji kova bus dar smarkesnė, nes kuni-gai, kaip matyt, negeidžia, idant žmonės apsiszviestų. Tamsus geriaus klauso.

Skaitytojas.

Isz Skotijos.

Mums lietuviams, iszkelia vusiems isz savo gimtinės sza-lies, gresia didelis pavojus, dėl-i mūsų neiszmanymo. Žmo-gaus gyvenimas czion yra teip supainiotas, kad budams ne-gana akyvas, turi prapulti tų pinklių jurėse. Musų iszeiviai

lietuviai, tankiai isznesza pas-kutinį grasį isz namų, keliau-dami į Angliją ar Ameriką laimės įieszkoti. Toki iszeiviai, retas kuris moka kokį amatą, visi patenka prie prascziausių ir sunkiausių darbų, menkiaus-iai apmokamų, bet dirba, kenczia, kitas pramoksta kokį amatą, ir czėdyja uzdarbį, net sav maisto pavydedams, kad bent kiek atsilyginti savo tė-veliams, kurie užaugino ir dar ant kelionės davė. Kad teip būtų visada, tai būtų gerai pa-tiems ir būtų džiaugsmas tė-vams. Bet pračina koks pu-smetis, musų iszeivys susipa-žįsta su viliokais, girtuokliais ir kitokiais niekadėjais ir pra-deda apsilieisti savo pasiržime ir darbe, ir teip, gali sakyti, nueina ant niekų. Visas to-kio troszkimas ir mieris bai-giasi ant stiklelio dugno. To ki tai musų broliai, draugijos sąnariai, pastoja tik apsunki-nimu visai žmonijai ir dingsta dėl tėvų bei Lietuvos.

Lietuvos jaunikaicziams vis apleidžiant tėvynę ir dingstant virsz minėtu budu, į tąją pra-pultį yra traukiamos ir mer-ginos. Musų mergelės yra priverstos lygiai įieszkoti lai-mės už jurių-marių, bet tik retą ją suranda. Mano paty-rimai net priverczia apie tai bent keletą žodžių isztarti.

Turbūt jau tik tarp musų užsiliko visų prascziausias bu-das apsvesti vienas antro ne-pažinus, nepatyrus budo. Mer-ginoms bile vyras, kad ir ku-lys, o vyrams vėl bile merga, jeigu dar turi kokį skatiką. Apie ateitį, apie sutikimą, ar-ba, ar galės sutikti, nė vienas nė nepamisyja. Gyvena toki tulą laiką didžiausiame nesu-tikime, muszasi, vaikosi, ant galo pasimeta ir net kavojasi nuo žmonių. Nelaimingi vai-kelei tapę apleisti nuo tėvo ar motinos turi vargti neapsako-mą vargą arba patenka į prie-glaudos namus ir dėl Lietuvos toki jau dingę. Tokių atsi-

kimų tarpe lietuvių yra nereta ir nė vienas apgaili savo apsi-rikimą, bet po laiko jau.

Vabalas.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Svarbiausias atsitikimas, kurs sujudio nė vien Ameri-ką, bet ir visą platųjį svieta, yra pasikėsinimas ant valstijų prez-identu gyvasties.

Prezidentas McKinley buvo atvaziavęs į miestą Buffalo, N. Y., idant apžiurėti tų įtaisytą parodą. Pėtnyczioj 6 Rugsė-jo, apie 4 valandą po pietų, jis lankėsi Muzikos Rume (Temple of Music). Eilėje kitų sveikinanczių prezidentą žmonių priejo teip-gi tulas vi-dutinio ugio vyras, kurs iszties-ęs vieną ranką pasisveikini-mui, kita isztraukė revolverį ir paleido isz jo du szuviu į krutinę stovincziam presiden-tui. Viena kulka pataikė į virszutinę krutinės dalį, o kita į pilvo virszų. Prezidentą tuo nuvežė į „Emergency Hospi-tal“ ir tuojau isztraukė kulką isz krutinės, bet pilve kulką daktarai turėjo palikti, neži-nodami, nė kur ji yra įsmigus. Isz visur suszaukė geriausius daktarus, kurie puldinėja apie ligonį. Jų nuomonė yra to-čia, kad jei nuo kulkos nepa-kils užsidegimas pilvo plėvėje arba kraujo užsikretimas, — tai ligoniui nėra didelio pavo-jaus ir jis pasveiks. Tai-gi ir patys daktarai turi laukti, iki neiszsiaiszkis tas dalykas, o tik tada galima bus spręsti, kokios to szuivio pasekmės. Visi vienog, tos vilties, kad McKinley pasveiks.

Tas žmogus, kurs szovė į prezidentą, tapo sugautas czia-pat; įtužė žmonės norėj jį tuo savo sudu nubausti, bet poli-cija jį apgynė ir nuvedė į ka-lėjimo namus. Jis vadino savę isz pradžių Friederiku Nie-mann ir paklaustas atsakė: „esu anarchistu ir iszpildžiau

savo priderystę!“ Paskui pasi-rodė, kad neva tikras jo var-das Leonas, o pravardė Czol-gosz; jisai buk esąs lenkas, gi-męs 1881 m. Detroit, Mich. Jis turi dar gyvą tėvą, pamotę ir keletą brolių, isz kurių viens tarnauja kariaunoje ant Pili-pinų.

Czolgosz tvirtina, jog užma-nymas nužudyti prezidentą užgimė jo galvoj pats per sa-vę, be keno įkalbėjimo, ir kad jis viską atliko vienų-vienas be niekeno žinios arba pagel-bos. Pirm dviejų sąvaiczių Czolgosz, budamas Clevelan-de, klausėsi kalbos garsingos anarchistės Emmos Goldman, kuri ragino statyti galybę prie-szais galybę ir naikinti visus valdonus. Czolgosz didei per-siėmė taja kalba ir nuo tos dienos įsmigo jam į galvą mi-slis nuszauti McKinley'į. Per-skaitęs laikraszcziuose, kad prezidentas lankysis ant Buf-falo parodos, Czolgosz atva-ziavo į Buffalo ir paėmęs gy-venimą Broadway gatvėje, pas-lenką Joną Novaką, iszsiteira-vo apie viską, kas jam reika-linga buvo žinoti: kur presi-dentas lankysis, kokiam laike ir t.t. Nusipirkęs revolverį 32 kalibro, Czolgosz jau 4 Rug-sėjo taikėsi prisartinti prie prezidento, bet tą dieną jam nepasisekė; teip perėjo ir ket-vergas. Pėtnyczioj, 6 Rugsė-jo, Czolgosz, zinodams, kad McKinley turi atlankyti muzi-kos rumą, nuėjo tų isz anksto ir apsirinko sav vietą. Kada po pietų, apie 4 val., presiden-tas atvyko į muzikos rumą ir atsitovyęs savo vietoj ant plat-formės, priiminėjo pasveikini-mus nuo susirinkusių, iszties-damas kiekvienam praecin-cziam ranką, Czolgosz priejęs prie pat prezidento, atkiszo kairęją ranką, o deszineja pa-leido isz revolverio du szu-viu į McKinley krutinę. Czol-gosz būtų szovęs treczių syk, bet isz užpakalio jam kas su-davė teip smarkiai per galvą,

kad revolveris išpuolė ir pats Czolgosz sukniubo.

Kad Czolgosz ir tvirtina, jog atlikęs darbą vieną—vienas, bet policija nori matyti tame anarchistų organizaciją ir suėmė keletą nuziurėtų ypatų. Pirmuoliausiai sugavo Buffalo Reuben Goetz, kurs lankėsi pas Czolgosz Novako svetainėje. Chicagoje policija suėmė szitas ypatas, prigulinczias prie anarchistų kuopos: Abraham Isaac, jų vadovą ir išleistoją laikraszczi „Free Society“; jo sunų Abraham; Cl. Pfueter, Alf. Schneider, Hipp. Havel, Hen. Travaglio, Juliją Hechanic, Mar. Isaac, kitą Mar. Isaac, Martyną Razniką, Morris Fox ir Mike Rose. Suimtieje nesigina, kad yra anarchistais, bet ginasi, kad prie žudymo McKinley'o jie nieku neprisidėjo. Jie, esą, eina tik prieš karalius ir kitus despotus, bet prieš tautos iszrinktinių, kaip prezidentas, jie savo ginklo nekreipia.

Su Sv. Valstijų prezidentais szitas yra jau trezcius atsitikimas. Garsingąjį prez. Abrahama Lincoln, atvaduotoją negrų isz vergybos, užmuszė 1865 m., 14 Balandžio papirkimas isz ponų—plantatorių pusės aktorius John Booth. O apie 20 metų atgal, 2 Liepos 1880 m., prez. James Garfield perszovė Chas. Jules Guiteau; Garfield dar pragyveno iki 19 Rugšėjo ir tą dieną pasimirė. Jo nuzudytoją apsudyjo ant smert ir sudo nusprendimas tapo iszpildytas 30 d. Bizzelio 1882 m. Washingtonė. Kokia kora laukia Czolgoszą — dar nežinia; tai prigulės nuo to, ar prezidentas pasveiks.

Rytinė Azija.

Kinų valdzia, priėmus vieszpatyszczių protokolą, užsidėjo sav ant kaklo amžinus paniczius. Pagal 6 skirsnį protolo, Kinai turi iszmokėti vieszpatystėms 450 milijonų taelių (apie \$330,000,000); iszmo-

kestis paskirstytas ant 39 metų, kas pusiauometį, su 4 procentais palukanų. Idant būtų isz ko tvokėti — vieszpatystės liepė pakelti muitus nuo reikalingiausių įvežamų prekinių; pakels teipgi rinkliavą nuo druskos, per ką, žinoma, nukentės tik vargdienių luoma. Keturiuos deszimtytis metų — tai ne trumpas laiko tarpas ir kiniečiai vargiai norės teip ilgai kilnoti tą svetimtaucezių užmestą jungą. Tada kilis nauji ermyderiai ir naujas kraujo praliejimas. Ilgai to laukti nereiks — ir dabar tē, isz kur prasitraukė europiecių kariumenės, jau žmonės pradeda judėti.

Kinų szalį kankina dabar ir kitokios nelaimės: prasidėjo bausis tvanai, kokių nuo seniai nebuvo. Visas žmonių turtas žūva, ir daugel vietose, kaip miestuose Shanghai, Yangtse ir kitur, net trezcia dalis gyvetojų numirė isz bado ir szalezio. Kitur baduoja delto, kad nesėję karės laikuose laukų nesulaukė nė derlės.

Europiečiai perėjo per Kinų szalį kaip juodasis maras ir paliko paskui savę smertį ir nelaimę. Prakeikta tokia civilizacija!

Pietinė Aprika.

Lordas Kitchener, kaip skaitytojai atsimena, iszleido proklamaciją, jog nuo 15 Rugšėjo kiekviens buras, kurį anglai sugaus su ginklu rankose, bus suszaudytas; kitais žodžiais, Kitcheneris apgarsino, kad burai — tai ne karšiviai, ne kovotojai už savo tiesas, bet galvažudziai ir piktdėjai. Toks nežmoniszkas pasielgimas isz Kitchener'io pusės burų neiszgąsdino, bet sustiprino juos ir generolas De Wet, kaip lygiai ir kiti karvedžiai, davė anglams atsakymą per tokią pat proklamaciją, kurioje teipgi garsina, kad kiekviens anglas, kurs bus sugautas Transvaalio arba Oranijos žė-

mėse su ginklu rankose, taps suszaudytas. Tas, žinoma, iszseis ant blogo visiems anglams, nes iksziol burai juos paleisdavo, o nuo dabar pradės naikinti. O anglams pasigauti burą — tai sunkus dalykas; ką-gi tad jie szaudys?

Kokio pasalumo ir kytrumų dasileidžia anglai, parodo toks dalykas: burai tankiai užpuldavo ant angliszkų geležinkelio ir apimdavo trukius su visokiais transportais. Du kartū burai vos patį Kitchener'į nesuėmė tokiu budu. Tankiausiai burai suplaiszina vaonus arba iszvaro juos isz rėlių ir iszėmę isz jų kas reikia — pameta juos. Dabar anglai prasimanė daryti sziteip: jie paima į trukį keletą buriszkų moterių ir vaikų ir liepia jiems stovėti matomoj vietoj. Žinoma, burai negali tada plaiszinti trukio arba iszvaryti jį isz rėlių, nes jiems gaila savo moterų ir vaikų, kurie galėtų pražuti. Tokiais pasalaisis budais kovoja anglai, kurie visada vadindavo savę levais (liutais).

Lordas Kitchener pranesza į Londoną, kad per sąvaite nuo 26 Rugpiuczio iki 2 Rugšėjo burai turėję tokią pragaisztį: 19 užmusztų, 3 sužeistų, 212 sugautų ir 127 pasidavusių; buk teipgi teko anglams 1700 arklių, 7500 galvijų, 194 szaudyklės su 27,560 patronų. Anglų pragaiszties lordas nepaduoda — turbūt, nėra kuo girtis.

Dalis darbu.

New Britain, Conn. Geležies liejinyzcioje Jud., dar pradzioje Liepos mėn. sustrai-kavo darbininkai, reikalaudami pakelimo algos po 10 ct. ant dienos ir pripažinimo unijos. Kompanija ant deszimtuko pristojto tuojaus, bet nieku budu nenorėjo pripažinti unijos. Darbininkai neapsileido ir laikydami vienybės privertė,

kompaniją iszpildyti jų reikalavimą. Nuo 3 Rugšėjo pradėjo vėl dirbti ir visi darbininkai sugrįžo prie darbo.

Unijonistas.

Pittsburg, Pa. Savininkai visų geležies liejinyzczių apgarsino, kad pradės dirbti su neunijonistais darbininkais ir tais straikieriais, kurie sugrįsz prie darbo, pametę straiką. Visokias tarybas su straiko vadovais pertraukė. Tai-gi darbininkai bene pralosz straiką ir turės pasiduoti kapitalistų malonei.

Chattanooga, Tenn. Czia atsibuvo gromatneszių ir paczto kitų darbininkų metinis seimas, kuriame visi reikalavo didesnių algų; pagal padalinimą darbo, kad mažiausia alga būtų \$600,00, o didžiausia \$1,400,00 ant metų su 8 val. darbo per dieną. Delegatų viso buvo 949.

Tampa, Fla. Pakilus straikui cigarų dirbtuvėse, kapitalistai pagavo unijos sekretorių ir per 14 dienų laikė uždarę miesto užkampyje, paskui davė jam \$10,00 ir iszvezė į New Orleans, Texas, kad jis visai nesusiėtų su straikieriais.

Wilkes Barre, Pa. Maszinistai dirbtuvėje „Sheldon Axle Works“ paliovė dirbtvę nuo 4 Rugšėjo per tai, kad savininkai įstatė isz naujo nuo 1 Rugšėjo 10 val. dienos darbą vietoj 9 val., kaip jie buvo iszkovoję per straiką Geguzio mėn. szių metų.

— Pennsylvania Coal Co. pakėlė algas vežėjų užveizėtojams nuo \$1,65 ant \$2,00.

Martins Ferry, O. Ketina greit pradėti darbą Loughlin Iron & Nail Co. dirbtuvėse, kur gaus darbą 100 darbininkų.

Fall River, Mass. 50 staklių taisytojų Staffordo audiejinyzcioje sustrai-kavo dėl lelei numažinimo algų, dėlko turėjo sustoti visos dirbtuvės darbininkai.

Fullertown, Pa. Ozion sudegė geležies liejinycia, per ką neteko darbo 140 darbininkų.

York, Pa. 100 darbininkų sustraikavo dviejose retezėjų dirbtuvėse dėlto, kad pasibaigus sutarimui, kompanijos nenorėjo pasirasztyti ant naujų kontraktų dėlei algų, kokias moka kitose dirbtuvėse.

Isz Amerikos.

Labor Day.

Rugsėjo 2 d., kaip paprasta, atsibuvo darbininkų diena ar šventė, kurioje nedirba visos dirbtuvės ir darbininkai gali pailsėti. Praėjusi darbininkų diena szį metą atsiskyrė nuo buvusių, kadan-gi darbininkai visur budami prislėgti kapitalo, daugelyje vietų kelė demonstracijas, parodas, laikė prakalbas ir t.t. Apkalbėjo, apgailežo skurdų savo gyvenimą. Reikia neužmirszti, kad szis metas yra metu susiorganizavimo darbininkų veik visokių szakų darbo į unijas, kad iszkovoti sav geresnį buvį, kad užstoti savo sandraugus. Toki susiorganizavimai darbininkų butų labai naudingi, jeigu butų ant politiszkaiekonomiszko pamato pastatyti, arba socialdemokratiszko. Szįdien veik visos tos unijos net užgina savo sąnariams užsiimti politika, ypatingai virszininkams, kas yra didžiausia visų klaida ir zudymas veltu laiko. Tik politiszkas veikimas gal pagerinti darbininkų buvį, tik iszrinkimas tokių urėdninkų, kurie traktavos lygiai darbininką su darbdaviu kaipo žmogų. Jeigu visi darbininkai susiprastų, visi savo balsus duotų už savo teisingus užtarėjus, tada nereiktų kęsti skurdo, nereiktų straikuoti bado dėlei ir gyventų kaipo žmonės, galėtų szvęsti tikrą „Darbininkų Szvęstį“.

Į amerikonus nori varu pversti.

Berlin, Conn., airių kunigas

Sullivan varu užsimanė perverstę gyvenanczius lenkus į amerikonus. Pats pavirtęs į iszgamą ir kitus prie to verczia. Jis apgarsino per laikraszti, kad katalikiszka bažnyczia stropiai darbuojasi suvedime visų tautų į vieną didelę amerikoniszką tautą su viena kalba ir vienokiais siekais. Kunigija valdanti norėtų, idant valdomiejie savo tautystės ir kalbos iszszįadėtų dėl kokių jų tę svajonių ar ypatingo mierio atsiekimo. Bet toki stropus kunigai to nedarytų be paliepimo savo virszininkų, kurių keletas neiszkentę ėmėsi karsztai už darbo, kaipo toki Eisai, Mesmeriai, Hobanai ir kiti. Mieris jų seniai apdirbtas, bet jo negal visur įvesti dėlei pasiprieszinimų valdomųjų, isz ko tulose vietose vietose pakiltų net karė. O kartais net tvirtinama, kad katalikiszka bažnyczia yra globėtoja tautystės ir kalbos.

Įstatymų dabo tojas.

Ex-prezidentas Clevelandas tapo suaresztavotas už meszkeriojimą žuvų ežere Garfield, Massachusetts valstijoje. Tam ežere yra žuvų perinczia ir mažesnių nevale gaudyti kaip 10 colių ilgio, o ant meszkerės kabinasi ir mažesnės žuivytes. Sugrįžus Clevelandui nuo meszkeriojimo ir parsineszus gurbutį su žuvimis, daboklis tais atėmė ir nuvedė pas vaitą, kur ex-prezidentas tapo nubaustas ant \$2,00.

Norženklinti murinus.

Metodistų vyskupas Tumer, isz Atlanta, Ga., padavė užnamą ženklinti tuos murinus, kurie nusideda prieš baltveidžius, ypatingai už mergas, už ką baltveidžiai juos beatlaidos karia ar net sudegina gyvus. Tumeris užmano iszleisti įstatymą, kuris daleistų tokius prasikaltėlius ženklinti įdeginimu į gymį arba nupjovimu

ausų ir iszvežti tokius atgal į murinų tėvynę Apriką. — Tokį tai meilingą užnamą paduoda vyskupas Tumer dėl murinų. Bet kas-žin kokį užnamą jis paduotų dėl baltveidžių, kurie su muriniais arsziaus pasielgia negu su gyvuliais, kur pietinėse valstijose ir szįdien dar esti verguvė? O jug murinai ir žmonės, ir Suv. Valstijos liuosybės szalis? Murinų kelintas nusideda, o baltiejie prieš visus murinus yra nusidėję per laikymą jų verguvėje. Ant 1,410,769 apszivedusių murinų, tik 274,288 szeimynų turi savus namus arukes, o kiti visi, 1,146,481 pora nieko neturi ir visi vergauja.

Amerikos vyskupai atmeta tautų szventuosius.

Lenkiszka „Gazeta Katolicka“ isz 5 Rugsėjo pranesza, kad vienas vyskupas isz pažerės Michigan (turbūt Chicagoje) turėdams paszventitį lenkiszka bažnyczią, pastatyta vardan szv. Stanislovo, pasakė: „I want international Saint to be Patrons of Polish churches“ (Asz noriu turėti tarptautiskus szventuosius kaipo globėjus lenkiszkių bažnyczijų) ir szventas Stanislovas turėjo pasiraukti. Kunigas užmanė szv. Jadygą, bet ir toji turėjo trauktis ir abiejų vietą užėmė Saint Lawrence. Kitoje vietoje vėl turėjo patraukti szv. Jacus ir duoti vietą tarptautiskam szv. Doinykui. Trezioje vietoje vėl szv. Stanislovas turėjo duoti vietą szv. Izidorui, ant vyskupo paliepimo, kaipo viso svieto szventamjam. — Mus, lietuvius, ir tas gal sutikt, nes mes savo bažnyczias turime teip-gi daugiausiai Lenkų szventųjų vardais užvardjtas, iszimant vieną szv. Kazimierą kaipo lietuviszką szventąjį.

ANKSTYBAS SNIEGAS. Colorado valstijoje, kalnyuose Alpine, 30 Rugsjuczio,

szaunei prisnigo. Snigus per valandą užėjo paskui audra su ledais.

Apsinuodijo.

Cleveland, Ohio, įkurus vieną naują karcziamą, savininkas apsiėmė pavaiszinti sveczius su varliukėms, ant kurių myletojai aluczio yra labai smilus. 90 sveczijų pavalgę varliukių susirgo ant apsinuodijimo. Nežinia, ar buvo nuodingos varlės ar tie indai, kuriuose jas virė.

Moteriszke policijantu.

St. Paul, Minn., pati provincio C. Severance tapo paskaityta tarp policijantų ir gavo lazda su bleke. Policijantė-moteriszke ypatingą atyda turės ant gyvulių, su kuriais tuli baisiausiai pasielgia ir kankina.

Priežastis atsiszkirimui.

Kinsley, Kansas, pati A. Simmons padavė į sudą praszymą ant atsiszkirimu už tai, kad jos vyras nenor priimti nuo jos buczkio. Vieną kartą ji norėjusi vyrą pabuczniuoti, tai gavusi per antausį už tai. Vyras pasiremdamas ant mokslo tvirtinimo, teisinasi, kad buczziavimas yra nesveika.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Sheboygan, Wis. Lietuvių szizame miestelyje randasi apie 150 ypatų. Iszskyrus isz jų vieną karcziamninką, visi dirba dirbtuvėse. Laikraszczijų, kaipo tai „Vienybė L.“, „Lietuva“, blaivinanti tautiečių proą, atsilanko czia tik paskeletą ypatų. Apie skaitymą gi moksliškų knygų, nėra ką gėminėti. Tautiszkas bei darbininkiszkas susipratimas tarpe czionykszczių lietuvių visiu žemas. Daugelis isz jų nezino nė kas jie yra, nė isz kur pacina, nėra dirbtuvėse tankiausiai pasiduoda rusais arba lenkais, o paprastai savę vadina katalikais. Tuli tebti-

ki dar ir į burtus. Teip: griksztelejus per sąnarį rankai arba kojai, skaudamąją vietą aprisza raiszteliu ir ant galo mazgiodami mazgelius vapa kokias ten maldeles, arba, isztikus audrai, degina žolės, rukina kambarių kampus, kad Szv. Eljoszius pabugęs dumų kartais į jų namus neįvažiuotų ir tt. Apart to, dar yra blogas paprotys pas musų lietuvių puotose. Ten renkasi net neprasyti, tankiai užima pirmas vietas ir negana ką jau be nuovokos geria, bet tulais daigtais prisiekmsza dar ir kieszenius. O jau gardumas alaus ir degtinės?!... Pasėkmės girtuokliavimo kaip tai: vaidus, musztynes, kalejimus, nustojimą sveikatos, garbės ir turto, varginimą ir apsunkinimą šeimynos, tuli czionyskzsziai musų tautiecziai atjauczia gana skaudžiai, tacziaus blogai darę anaipitol nesiliauja.

Tarpė czianykszszių musų brolių, paskendusių gludumuose nežinės, prietarų ir girtuokliavimo, randasi ir keletas ypatų apszvietesnių, apszkai cziusių, suprantanczių ir szelczianczių reikalus kaip tautisz kus teip ir draugijinius, liuvsų nuo prietarų ir blogų pasielgimų, mananczių, svarstanczių ir tt., bet kaip visur teip ir czia tokius pravardžiuoja persekioja ir tt.

Kaslinsk gyvenimo varguolio-darbininko, kaip visur teip ir czia gerovės nėra. Darbai rods eina gerai, ir kad užveizdėtojai tankiai guodžiasi ant stokos darbininkų, suprantama, gauti darbas nesunku Bet darbininkai isznaudojami. Apsunkinimas skubiuimu ir mažos algos, skaudžiai slogina juos. Ir dar turiu pasakyti, kad ir isz jų paczių mažų uždarbių kapitalistai naudojami. Algas iszmoka tik tai kartą ant mėnesio, o kiekvieno darbininko, vieno mėnesio alga visada liekasi pas kapitalistus. Tai

gi: dirbtuveje dirba 500 darbininkų ir kiekvienas gauna \$25 per mėnesį. Turime labu \$12,500, kas liekasi pas kapitalistus. Skaitant tiktai po 3% už darbininkų virszminėtus pinigus, kapitalistai per metus turi palukų \$375,00.

Taigi matome broliai, kad kaip namieje, svecziuose, isznaudojime dirbtuvėse, teip ir ligose ir gamtiszkuose apszreiszkimuose, visur mums truksta supratimo. Taigi mokslo mums reikia! Per mokslą tik mes suprasime priezastį skurdaus ir vargingo musų szio laikinio padėjimo ir liudnos ateities. Per mokslą tik prablauvinsime protą, ir naujais žmonėmis pastosime. Per mokslą tik sueisime tvirtum vienybėn, iszkovosime dėl savęs žmogiszkas ir visiems lygias tiesas ir ramiai apszgyvensime lygyboje, brolyboje ir laisvėje.

Užtai gi mieli broliai, ne niekininkiu, neatmeskim ir neatidekim dieną už dienos mokininimasi, tik advernai, stropiai ir noriai skaitykime mokslisz kus skaitymus ir tuomi lavinkime protą ir vienykimės. O musų (darbininkiszkos luomos) susipratimas ir vienybė, bails yra musų isznaudotojams: despotiszkiems valdonams, kraujageriams kapitalistams ir visokiems siurbėlėms. Ir užtai jie stato visokias kliutis, užtvenkia iszsiplėtojamą musų protiszczkų ir medegiszczkų pajiegy, gazdina nebutais daigtais, kad tik tuomi palaikyti mus tamsybėje ir isznaudoti mus.

Bet teip but negali. Tik mokslan ir vienybėn broliai, o žus galė ir įtekmė musų isznaudotojų, isznyks vargai ir sunkus gyvenimas ir nudžius musų aszaros, nes apszgyvensime lygyboje, brolyboje ir laisvėje. J. Perkunas.

Jersey City, N. J. Niekur turbut lietuviai teip ramiai nemiega kaip Jersey City, ku-

rių czionai yra per 300. Kitur lietuviai gyvi, tveria tautiszkas ar pagalbines organizacijas, arba nors stato bažnyczias ir paskui pasidalinę į dvi partijas lenktyniuoja, kovoja vieni priesz antrus. Laikraszczius ir knygas visai neskaito, isz baimės, kad nepavirstų į szliuaptarnį ar bedievį. Jie sako, kad visi mokintieji eis į pragarą po myrio, o jie nemokinti, tai į dangų.

Vienas vaikas, pažvelgtas kaipo bedievis, norėjo apszvest ir szliubą arba prizadus padaryti airių bažnyczioje. Dievuocziai apskundė tą vaikina airių kunigui, kad tas jaunikaitis neturįs Dievo ir szliubo negavo. Tik kn. Žindžius isz Elizabeth'o už \$10,00 vaikina svincziavojo, neklausydams tų paleistlieziuvių.

Szitame mieste buvo susitvėrę keturios draugystės. Algerdo D. L. K., Vitauto D. L. K., Lietuvos Sunų ir kuopa T. M. D. Vitauto draugystė jau mirė, nes buvusi be Dievo, Lietuvos Sunų draugystė laukia myrio, o T. M. D. kuopai jau seniai amžiną atsilį. Mat reik organizatorių, norint laimėti draugą, reik „užpundyti“, ir to nedarant viskas griuva. Bet užtai girtuoklystė, lieziuvavimai ir kitos niekystos tai žydi tarpe New Jersey lietuvių.

Gailutis.

Boston, Mass. Bostono lietuviai tolyu pradeda daugiau veikti ir susiprasti. Už vis garbė pripuola draugystei D. L. K. Vitauto ir Traideno kuopai už pasilikimą prie Susiv. L. A. Berods kuopas darbutų galima sutvert Somerville ir Cambridge, Bostono priemiescziuose, kur lietuvių nemenkas skaitlius yra apszgyvenęs ir tikiu, kad suprantantesni lietuviai tame pasidarbuos ant naudos savo brolių.

Praėjusi mėnesį dvi moters lietuvės su dviem lenkėms kėlė karę žydo krautuvėje. Mu-

szėsi už Lietuvą ir Lenkiją; plaukų buvo pilnos saujos ir lietuvės lenkėms net antausius isztvaiske, už ką lenkės lietuvės apskundė pas poną vaižą ir musų karžygės turėjo užsimokėti kasztus.

Darbai apie Bostoną eina vidutiniai bet ne musų lietuviams, kurie nemoka raszyti nė skaityti irgi nė angliszškai kalbėti, ir toki tai jieszko pirkti darbo sunkaus ir mažai apmokamo, duodami bosams nemažus kyszus. Vienas musų brolis atėjo į vieną dirbtuvę jieszkoti darbo; bosas jo užklausė kur pirma dirbęs ir pažadėjo gerą darbą su puse-tina alga, bet ant galo užklausia ar moki raszyt ir isz kokios szalies? Musų lietuvis atsako, kad raszyt nemoka ir esąs „Polish“. Bosas atsakė, kad dėl tokių žmonių darbo neturįs.

Tuli gudragalviai tvirtina, kad nereikalingas mokslas. Bet kaip toki klysta.

Bostono apielinkeje Socialdemokratų partija pradėjo smarkiai agitavoti dėl rudeninių rinkimų ir dabar kas vakaras yvairiose miesto dalise laiko prakalbas iszrodant republikonų ir demokratų melagingus pažadėjimus darbininkams.

Žydai socialdemokratų Bostone įsteigė kooperatyvisczką duonos keptuvę, kuri pristatys duoną visiems žydoms unijonistams už daug pigesnę prekę negu pirmesnės kitos keptuvės. Įkunijus tą užmanymą žydai padarė didelę parodą, parengė augsztą vežimą su tam tikrų paraszu ir nuvažiavę į žydisczkas kolonijas laikė karasztas prakalbas nuo tojo vežimo angliszškai ir žydisczkai.

Jonas Raulymaitis.

New Britain, Conn. Musų bažnytelėje per praėjusius kelis nedeldienius buvo pamokslai vien apie valnamanius ir Dr. Szliupą, kuris norįs isz-

o. Snigus per paskui audra su

o dijo. hio, įkurus vie. amą, savininkas zinti sveczius su t kurių mylėto. labai smilus. algę varliukių nuodijimo. Ne nuodingos var. kuriuose jas

iszkė jantu. n., pati provi. ance tapo pa. licijantų ir ga. ce. Policijan. patingą atyda. ių, su kuriais pasielgia ir

astis rimui. as, pati A. Si. į sudą praszy. mo už tai, kad priimti nuo jos kartą ji norė. iuoti, tai ga. už tai. Vyras t mokslo tvir. kad buczia. a.

vu Amerikioje. is. Lietuvių randasi apie skyrus isz jų nka, visi dir. Laikraszczzių, o L.", „Liet. tautieczzių ia tik pas ke. skaitymą gi. t, nėra ką nė kas bei dar. ratimas tar. lietuvių su. igellis isz jų yra, nė isz dirbtuvėse ioda rosais orastai savę Tuli tebi.

pjauti visus piniguoczius ir kunigus, kad likti darbininkų karalium paskui. Valnamaniai ir Szliupai galiausiai patos dėl mūsų kunigų medega pamokslams. Ir gerai!

Unijonistas.

Brockton, Mass. Rūgpcucio 29 d. numirė mūsų klėbono tėvelis, Kazimieras Servetka, 76 metų. Laidotuvės buvo subatoje, 31 d. Rūgpcucio. Velionis paėjo iš Pumpėnų parapijos, Panevėžio pavieta, Kauno gub. Parapijonai klėbono mirusiam tėveliui ant kapo padėjo keletą puikių vainikų.

Ketverge, 29 d. Rūgpcucio, viena protestonka iš Lawrence, mūsų bažnyčioje priėmė katalikizką tikėjimą ir subatoje jau apsivedė su jaunikiu kataliku (bene lietuviu? Red.) Kun. Servetka davė sziubą airių bažnyčioje Lawrence, Mass.

J. Juszka.

New York, N. Y. Jau daugiau kaip metai yra susitvėrusi Lietuvos Sunų draugystė New York'e ir Brooklyne, ir neįstengė atlaikyti nė vieno susirinkimo. Mildos Giesmininkų draugystė teipgi nelaike susirinkimo, nors beveik visi jos sąnariai prisirašę yra ir prie Lietuvos Sunų draugystės.

Jeigu Mildos Giesmininkų dr. pakriko, tai pagal įstatymus turtas jos turi būti apverstas ant išleidimo lietuviszkų moksliszkų rasztų. Geriaus apie tai žinantieji teiksis paaiszkinti. *Ev-Sanarys.*

Brooklyn, N. Y. Rūgpcucio antrą dieną, arba per „Labor day“ vietinė lietuviszka kriauczių unija turėjo progą pasirodyti. Apie tukstantis unijonistų kriauczių su muzikaėjo per tulas Brooklyno gatves su plevėsuojancziais vėlu-kais, kur atėjus į salę buvo prakalbos. Kalbėjo pirmiau-

siai unijos prezidentas p. K. Balcziunas, paskui p. A. Lapas, Buczinskas, D. Dumsza deklemanojo eiles, parasztytas Kibirkszties „Lai gyvuoja darbininkai“, J. Aniulis, Palubinskas ir L. Samuolis. Visi kalbėtojai ragino prie vienybės, apsiszvietimo, kuomi galima vien pergalėti neprieti-lius, kas aiskziai pasirodė prie praėjusio straiko, kur dabar uždirbama daugiau už 10 valandų darbo negu pirmiaus už 15 val. ant dienos. Po prakalbų buvo puikus balius.

Nekriauczius.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Union City, Conn. Susiv. L. A. 30 kuopa laikė susirinkimą Rūgpcucio 15 dieną ir vienbalsiai pripažino p. M. Totorių ir kitus vyriausiais virszininkais Susiv. L. A. ir isztarė savo papeikimą naujam Susiv. Rymo-Katalikų, kuris tik užgimęs ir pilnas godulystės pasisavino Susiv. L. A. keliolikos metų suczėdytą turtą. Mes isztariame savo padėkavonę 16 seimo delegatams, kad kartą iszliuosavo tą mūsų organizaciją isz jezuvitiszkos apiekos, kurioje praleidom keletą szimtų metų ir buvome dėlto užmigę ltergau. Mūsų kuopa reikalauja sugražinimo viso turto mūsų Susiv. L. A. Vadintis Rymo-Katalikais ir skriausti artymą, tai nežmoniszkai.

Ant 14 seimo Waterburyje kun. J. Žilinskui už nuopelnus tapo paskirtas už \$50 garbės ženklas padaryti ir kn. Žilinskas tapo aprinktu vedimui Susiv. L. A. tvarkos. Ant 15 seimo Elizabeth'e vėl tapo tuomi pacziu iszrinktas. Teiksis kun. Ž. mums paaiszkinti apie savo apsiėmimą ir kur viskas nuvažiavo? Jug kun. Ž. apsiėmė tarnauti Susiv. L. A. o ne Milukui?

Prez. *Simas Pruselaitis*,
Skr. *Vincas Borotiskus*,
Kasier. *Jonas Bekeris*.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Kuopa 7 Pittston, Pa.
Julius Macickas
Ona Macickienė
Jurgis Kunauckas.
Kuopa 16 Mahanoy Plane, Pa.
Jonas Petruszka
Pranė Petruszkiene
Antanas Sunelaitis
Kuopa 19 Toluca, Ill.
Dominikas Gerbata
Motiejus Macevicius
Marė Vaicziulaitienė
Jonas Sakalauckas
Kuopa 30 Scranton, Pa.
Motiejus Valentinavicius
Jonas Grudzinskas
Jonas G. Alinskas
Motiejus Lipavicius
Pranas Živatkauckas
Juozas S. Judickas.
T. Astramskas
S. L. A. sekretorius.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kuopoms.

Knygutės, ką buvo paduotos į spaudą „Vienybės“ redakcijon „Geologija“, o „Lietuvos“ „Baudziava Lietuvoje“, jau iszėjo isz po spaudos ir pagal įstatus mūsų D-tės, kiekvienas draugas, pilnai užsimokėjęs už sziuos metus, turi tiesą gauti po vieną knygą abiejų. Adresai tapo paduoti sčiaziai į spausduves dėl greitesnio pasiuntimo kuopoms.

Dėl nežinomų priezaszių, szios kuopos jau nuo pereitų metų ne turėjo jokio susirinkimo: kuopa Shenandoah turėjusi 14 draugų, Jersey City 22 ir Pittstono 46 draugus.

Todėl szios kuopos raginamos pasidarbuoti tame reikale, o lygiai ir visos kitos, suszaukiant susirinkimus, kad sunesztį metinę mokesztį. Dėlei teip menkos mokeszties mes ne pavargsimė, o atneszime savį tėvynėi didelę naudą.

Teipgi ir visi broliai tautiečiai yra užpraszkomi pasidarbuoti ir toliaus dėl T. M. D., organizuojant kuopas, suszaukiant susirinkimus dėl prisi-

raszymo naujų draugų, o kaip mus daug bus ir visi iszvieno dirbsime, tai atliksime naudingą darbą ir iszpildysime savo pareigas.

Czia paduodu, po kiek knyguczių ir ant keno vardo tapo pasiųsta:

1. V. Ramanauckas Minersville, Pa. 25
2. P. Antansaitis Union City, Conn. 28
3. P. Mikolainis Plymouth, Pa. 36
4. J. Naujokas New York, N. Y. 28
5. K. Unika Philadelphia, Pa. 40
6. M. Bendorius Spring Valley, Ill. 36
7. M. Matuleviczia Elizabeth, N. J. 25
8. M. Ambrozeviczia Newark, N. J. 50
9. J. Žemantauckas Waterbury, C. 70
10. M. Bridickas Lost Creek, Pa. 25
11. J. Raulinaitis Boston, Mass. 45
12. E. Bazilius Wilkes-Barre, Pa. 20
13. A. Morkevicia Gilberton, Pa. 46
14. J. Alinskas Scranton, Pa. 45
15. M. Kundrotas Lawrence, Mass. 40
16. A. Lialis Chicago, Ill. 35
17. I. Lapinskas Mahanoy City, Pa. 20
18. A. Apanaitis Westville, Ill. 65
19. M. Mockus Delray, Mich. 10
20. N. Olszinskas Cleveland, Oh. 31
21. A. Ramanauckas Nashua, N. H. 27
22. J. Jasaitis Pittsburg, Pa. 45
23. J. Gaubas Traverse City, Mich. 15
24. M. Czeponis New Britain, Co. 34
25. K. Baltruszaitis Baltimore, Md. 21
26. P. Sarpalius Wanamie, Pa. 8
27. F. A. Mikolainis Thorp, Wis. 14
28. M. Paltanavicia Broad Brook, C. 6
29. A. Vokietaitis Torrington, Co. 25
30. J. J. Razokas E. St. Louis, Ill. 8
31. M. Juszka Lester Shire, N. Y. 15
32. F. M. Uzdavinis Haverhill, Mass. 7
33. F. Vnukauckas Edwardsville, Pa. 25
34. J. Jazovitas Ladd, Ill. 20

Teipgi taps pasiųsta visiems paviniams sąnariams ir lietuviszkoms redakcijoms kaip Amerikoje teip ir Prusų Lietuvoje.

Sekret. *A. Ilgunas.*

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Nuo Liepos mėnesio likosi	\$548,72
Jos Klimavicia Foxcroft, Me.	60
Kaz. Klimavicia „ „	60
Jos Tumosa „ „	60
Jos Sznipas Wilkes-Barre, Pa.	60
Rozė Kolienė „ „	60
A. Olszevskis Chicago, Ill.	\$1,00
Sykiu	\$552,72

I s z m o k e j i m a i :

Laiszkams markės	10
Liekasi kasoje	\$552,62

A. Olszevskis.

Visztaliaus laiszkas.

Buenos Aires 30 Liepos 1901.

Garbusis Sapperuzi-Santevietii

Pirmųjų-pirmiausiai pasaky-
siau Tamistai jogei apturėjau
Jūsų mieląjį siuntinį, suside-
dantį iš keturių num. „Vie-
nybės L.“ su kataliogais 19 d.
Liepos mėn. vakare, o dar
mielesnę gromatę su dviem
doleriais pinigų.

Szirdingiausiai dėkavoju už
tą geradėjęs, lygiai Tamistai
kaip ir davėjams tų pinigų;
priėmiau juos ne kaip almuž-
ną, ale kaip-paluką, arba pa-
skolę, nesa mislyju — jei Die-
vas pavėly man pagyventi
dar porą metelių ant szio
svieto ir iszeiti iš szitos kep-
liskos pasziurės — su gero-
mis palukomis ar sziočiu ar
tokiu budu atsilygint. Už du
dolerius Lietuvos (Suvienotų
stonų) sziaurinės Amerikos,
gavau keturis nacjonalus ar-
gentiniskus. — Bet asz prisi-
pažįstu, kad nuo įstumimo
manęs į szitą keplą, tai yra
per visą tą laiką nebuvau teip
bagotas nuo 15 d. Lapkričio
1889 metų. Kad visus centus
suskaityti, katruos kada aptu-
rėjau nuo visų davėjų po ke-
letą centavų, neisztekty ketu-
ris nacjonalus sudėt. —

Dabar pasakysiu, jog mano
padėjimas, mano dalis ypatin-
giausiai ką kyszasi prie sveika-
tos, yra *liudnas* ale kencziu
užkietėjęs — ba neturiu kam
pasiskųsti ir isztriviosiu iki pa-
skutinio kvėpterėjimo... ir
man regis, kad asz gerai da-
rau — dvasia man sako ir ro-
do visą ateitinę arba ateigą
priszakinių laikų ir gadynių,
netiktai giminės mūsų, bet ir
visos žmogystės podraug — ir
priesz dvasią neįstengsiu ka-
riauti. —

Meldžiu atlaidos prašginime
10 dienų su atraszu po apturė-
jimo mielosios Jūsų gromatos
su dovanėle. Priežastis užgai-
szimo buvo iszkeitimas pinigų
ir pasirupinimas reikalingų
daigtų. Užvakar parneszė

man viens Galus (prancuzas)
už 65 centavus 10 parkusų
arba laksztų popieros, ant ku-
rios noriu suraszyti savo gies-
mę *Persargymeną*. Ta giesmė
užimtų daugiau kaip pusę Ju-
sų „Vienybės“, ir ją apieravo
ju ant naudos visiems perams
Lietuvių, ale nežinau ar tas
rankrasztis daeis iki Jusų.
‘Tuo tarpu apie tai nieko dau-
giaus neraszysiu; jei galėsiu
paraszyt ir rankrasztis daeis į
Jusų rankas, žinosit daugiau.

Raszant sziuos zodžius, tu-
riu rankas sustipuses, beveik
sugrubusius pirsztus, ba czia
dabar už-tojo szalcziausios
dienos visų metų. Tas Buenos
Aires reiktų pramint Varijos
aires, nesz tankiai oras maino-
si: dieną kartais karszta, o
naktį szarmos: ir dabar lapai
ir ziedai medžių, kurie jau bu-
vo iszsprogę — suszalo ir pra-
puolė. Dabar antra diena
saulės neturim.

Isz „Vienybės Lietuvosin-
kų“ patyriau, jogiai daug yra
tarp lietuvių ne lietuviskų
dvasių — vienstypių asabų.
Saugokitės kaip galėdami, ba
daug yra įsimaizsusių tarp
Jusų, kurie nuduoda buk esą
lietuviais, net ir lietuviskai
szneka ir raszo, kiti ir tarp
savęs mūsų liežuvii susirazi-
nėja — budami tikrais vilkais
ir lapėmis... — Neužmirsz-
kite to ką sako Donalaitis sa-
vo rasztuose:

„Mielosios avelės, ne dėl ju-
sų tykumo arba ramumo mes
jumis mylim: ne! mes jus my-
lim dėl jusų vilnų, kailelių ir
mėsos“.

Negaliu daugiau apie tuos
ponus nieko raszt — tik tiek
pridėsiu, jog Dvasia Jezaus
Kristaus apsireiszė ant svieto
ir ima į apginimą savo tėvisz-
kąjį liežuvį ir savo artymiau-
siją giminę. „La Preuse“ —
raszė — kad Jezus Kristus po
19 amžių atėjo ant szio svieto,
raszydama apie iszleistą knygą
Rusijos philozofho, grovo
Tolstojo — „Resurekcija“ ar

priskėlimas, kurį Sinodas or-
todoksu ar caras liepęs iszba-
nityt isz Rosijos.

Isz Kataliogo (Knygregio?)
lietuviskų knygų patyriau,
kad paskutinis deszimtmets
isztaisė daugiau mūsų perams
apszvietos, negu 300 metų su
virszum nuo gadyinės Koper-
niko, o gal ir nuo „unijos“ su
Lenkais padarytos, Haraburdo
ir Vojna lietuviskųjų rasztin-
inkų su 80 keliais paraszais
potam surinktais iszgamų gi-
minės mūsų arba seniai atėju-
sių viesų atėvių... kurie
mislyjo, kad mūsų giminė turi
isznykt kaip musės lenkiskoz
baczkų apkaltoj lankais, teip,
kad nē truputėlis oro neįeity
dėl atsikvėpimo... Ale pri-
menu trumpais zodžiais, kad
netinka kaltint vaikus už tėvų
kaltes. Lenkų vargdieniai
nieko nekalti už veikalus savo
tėvų nē savo valdonų tyronų.

Isz rasztų pagal knygregio
suraszą nusizenklinau 18 siu-
vinėlių. Nereik siųsti viską
sykiu, kad ir daeity iki manęs,
kad ir prapultų — nebutų to-
kiu budu didžios patrotkos. —
Sveikinu visus Lietuvos pe-
rų sąnarius. Likites su Dievu
sveiki ir gyvi, ir nepailskite
kovoje, ir spausdamas dvasioj
Tamistų ranką pasilieku su
augztu pagarbinimu.

Sanderėjus Visztalius.

Isz kelionės po Europa.

Romoje 20 Rugsjucio 1901.

Mieji draugai: —

Veik nedrįstų rasztiti, leidęs
teip ilgai laukti. Bet tiesą
pasakius, bekeliaujant isz vie-
tos į vietą ir laiko paraszymui
esti trumpa.

Vokietijoje ir Szveicarijoje
praleidau dvi sąvaites, o Itali-
joje jau ir tris praėjo ir ketu-
dar pasilikti iki ketvergo, 29
Rugsjucio, kur isz Neapolio
su garlaiviu „Werra“ plauksiu
į New York'ą.

Italija tai grozybės szalis,
vienas vaisių sodas, su puikiu

mėlynu dangum, czystu per
visas 6 dienas, isz septynių, be
debesėlio. Pomerancziai, fi-
gos, alyvos ir vyno kerai surė-
do puikiausį paveikslą pasi-
ziurėjimui bekeliaujant.

Italijoje nėra teip didelių
karsczių, kaip Suv. Valstijoje,
bet žmonės jau guodžiasi
pasiekus karscziui 80° F. To-
kiam laike persitraukia viso-
kis darbas nuo 11:30 iki 2:30
valandai ir žmonės sugulę pa-
ukmsėse ant gatvių tarsi mie-
ga. Italija yra garsi nuskrū-
dime, bet asz negaliu suprasti
dėlko teip yra. Szalis vaisin-
ga, žmonės darbsztus, o žiurint
į jų vargingą buvį miestuose
graudu darosi.

Romos miestas yra labai žin-
geidžiu; — czion yra griuvėsių,
kurie buvo statyti pirm Krista-
taus gadyinės. Kur yra seno-
visziskas griuvėsis, arba augsz-
tas kalnas, ten randi katali-
kiską bažnycią (Roma yra
pastatyta ant 7 kalnų). Roma
nėra didesnė už pusę Baltimo-
rės, o turi net 233 bažnycijas,
isz kurių 80 yra paszvestų
Motinai Dievo. Kur nepa-
žvelgsi tai matai kunigą, ku-
rių daugelis neszioja barsdas,
o minykų ir minyszkų tai ne-
suskaitomai, kurie apsidarę
spalvoms laumės juostos, isz-
skiriant raudonas ir mėlynas.
Daugybė minykų vakszcziuoja
basi ir neszioja tik padelius
prie padų prisirisę, galvos
nuskustos ir be kepurii.

Žinoma, nukeliauau ir asz
atiduoti szventam tėvui pasi-
kloniojimą, bet manęs nepri-
leido prie jo szventenybes ir
turėjau pasikakinti apziurėji-
mu jo bažnyczios ir rumų Va-
tikano, kur yra 1100. kamba-
rių, kurie pripildyti neapskai-
tomais lobiais.

Szv. Petro bažnyczia yra ant
pasaulės didžiausia ir gražia-
sia bei turtingiausia, ką czion
laiszke negalima apraszyti.
Pasakysiu tik apie apie stebė-
tinus daigtus, kuriuos Romoje
rodo keleiviams, o į kuriuos

jų draugų, o kaip
is ir visi iszvienu
ai atliksime nau-
ir iszpildysime
s.
odu, po kiek kny-
keno vardo tapo

cas Minersville, Pa. 25
Union City, Conn. 28
Plymouth, Pa. 30
New York, N. Y. 28
iladelphia, Pa. 40
Spring Valley, Ill. 30
ia Elizabeth, N. J. 25
zia Newark, N. J. 50
cas Waterbury, C. 70
Lost Creek, Pa. 25
s Boston, Mass. 45
VilkesBarre, Pa. 20
ia Gilberton, Pa. 40
eranton, Pa. 45
Lawrence, Mass. 40
cago, Ill. 35
Mahanoy City, Pa. 20
Westville, Ill. 65
elray, Mich. 10
Cleveland, Oh. 31
as Nashua, N. H. 27
tsburg, Pa. 45
erse City, Mich. 15
ew Britain, Co. 34
s Baltimore, Md. 21
Vanamie, Pa. 8
is Thorp, Wis. 14
a Broad Brook, C. 6
Corrington, Co. 25
E. St. Louis, Ill. 8
ter Shire, N. Y. 15
Haverhill, Mass. 7
Edwardsvill, Pa. 25
dd, Ill. 20
sta visiems pa-
ir lietuviskoms
merikoje teip ir

A. Ilgnas.

stovis.

timai:
likosi \$548,72
croft, Me. 60
" " 60
" " 60
Barre, Pa. 60
" " 60
ago, Ill. \$1,00
Sykiu \$552,72
imai:
10
asoje \$552,82
Nszevskis.

turi įtikėti, ir jeigu netiki į juos, tai turi būti atskalunu. Nelaimė, visuomet buvau atskalunas, o dabar dar didesniu tapau. Tik mislykite. Szv. Petro bažnyčioje vadas parodė Szv. Petro kapą (grabą), ir tas pats vadas nuvedęs maną į kitą bažnyčią vėl parodė kur palaidotos SS. Petro ir Pauliaus galvos, ir asz negalėjau kitaip suprast, kaip tik tai, kad nelaimingas Petras turėjo būti dvigalvis baisunas, kurį žmonės teip garbina. Macziau ir szaltinį isz kurio Motina Dievo gerė Jeruzolimoje, kada ant žemės gyveno. Teipgi macziau ir prietaisą, kuri pasako augumą Iszganytojaus, kad buvęs lygiai 6 pėdų didumo; tai vėl szventus laiptus (trepus) kuriais Jezus vaikščiojo, o kuriais, ir žmonės klupsti gal eiti, nuo ko asz atsisakiau ir vėl pasirodžiau esąs atskalunu. Daugiau neraszysiu, nenorėdams užsitraukti Jusų papykio.

Pasitikėdamas, kad neužgavau Jusų jausmų savo rasztu, liekuosi su geriausiais linkėjimais. *H. J. Wiesner.*

BETĖVIS.

Neseniai mirė Raulas Murka... Bet skaitytojas gal paklausti, kas jis toks per vienas: ar ponas, ar kunigas, kad apie jį raszo? — Ne! Raulas buvo ne ponas ir ne kunigas, bet pavargėlis-ubagas. Pagal gimimą jis buvo, kaip žmonės kalba, devyntėvis vaikas, ir kai po toks, tik-ką iszvydęs saulės spindulius, jau buvo persekiojamas ir nelaimingas: kad atvežė Rauluką į bažnyčią pakriksztyti, jaunas neseniai atvažiavęs, kunigėlis teip supyko, kad maž-ne praginė kumų už atvežimą kriksztyt mergos vaiką. Kaip mergavaikis, jis ir augdams, nuo pat kudikystės, neturėjo ramumo: visi kaimo vaikai isz jo tyežiojosi ir juokėsi. O vaikiną buvo ku-

geriausias: tykus, meilus ir protingas. Augo jis niekeno nemylimas; mylėjo kudikį tik tai jo jauna, visų nekencziama ir nelaiminga motina. Bet ji neilgai gyveno: persekiojama ir neuzkencziama tėvų ir brolių, iszjuokiami pažįstamų, jį, budama silpno kuno ir dvasios, nuo aszarų ir nelaimės pradėjo džiuti ir pasimirė, kada jos mažas Raulukas nebuvo suėjęs nė asztuoneto metų. Tėvo savo Raulas suvisa: nežinojo ir niekadoms nematė. Kai mįječiai pasakojo viens kitam, kad Raulo tėvas, tai jaunas kamendorius, kurs prieš patį gimimą Raulo tapo iszkeltas į Kursę, bet pasakojo apie tai slapčia, lyg ko bijodami, — ir ta szneka nebuvo žinoma Raului iki iszaugus. Kits kaimietis supykęs pavadindavo Raulą kunigo vaiku, bet jis nesuprasdavo reiszikimo tų žodžių.

Po myriui Raulo motinos, nieks nepasirupino pramokinti jį skaityti arba rasztyti, bet tuojau pristatė žąsis ir kiaulias ganyti. Nė melstis nieks gerai neiszmokino mažo Rauluko. Atminė jis nuo savo motinėles nekurias maldeles ir poterius; dažinojo jis nuo jos teipgi, kad yra toks geras Dievas, kurs rupinasi apie mažus nelaimingus vaikus, ir tankiai nelaimėi atsitikus, kada jį nuškriausdavo kiti vaikai arba muszdavo suaugę, — szaukdavosi prie to gero Dievo, kurs užstoja mažus vaikus, bet ant galo užmirszo tą Dievą ir poterius... Nepasigerino Raulo buvis ir mažai kam rupėjo mergos vaikas. Pirma Raulas tarnavo už piemenį savo kaimo, o paskui iszėjo bernauti pas ukininkus kitų kaimų, bet ir tų neuzmirszdavo kiekviens iszjuokdams prikiszti jam „betėvį“. Raulas pradėjo suprasti savo padėjimą, ir pikta darėsi jam ant szirdies. Dabar dar nesmagiaus jautė savę jaunas Raulas savo tėviszkę,

ir ant galo pasirįzo iszeiti į kitą krasztą. Mislyjo sav: „kuom asz blogesnis už kitus? Ar mano kaltė, kad gimiau betėvo? ir kas tame blogo? Jug asz dykai duonos nevalgau, už kiekvieną jos gabalėlį atiduodu kitiems kruviną savo triusą“. Raulas buvo ir grazesnis, ir diktesnis už kitus vaikus, ir protingesnis už juos buvo, vienog, kiti Raulą statė žemiaus už savę ir nenoriai vedė su juo bendrystę. Raulas dabar tą labai gerai suprato ir pats tolinosi nuo jų; jam buvo nesmagu ir pikta matant, kaip ant jo visi žiuri kreivomis akimis, kaip kiekvienas pienburnis pripažįsta už szventą tiesą ant kiekvieno žingsnio jį iszjuokti ir nužeminti; nebuvo pas jį šilto buto, tėvų ir brolių; jis buvo pats vienas; teip vadinami giminės gėdyjosi su juo susitikti ir nepripažino jį už sav lygų; szirdis jo troszko apleisti ir iszeiti isz tos vietos kad ir viską ir jį visi užmirsztų. Ir iszėjo Raulas į Rygą.

Eidams į Rygą Raulas mislyjo tų tuojaus gausę darbą, bet kur tav! Pakol gavo menką uždarbį, prisiėjo ir badą pažinti ir lauke kur-norint už miesto daug naktų praleisti: gerai dar vasaros laiks buvo. Ilgainiu pristatė jį vienoj vietoj akmenis skaldyti. Du mėnesiu skaldė akmenis, o paskui vėl be darbo... vėl badą kenčia. Teip iszbuvo jis isztisus metus mieste prarecziais gaudams menką uždarbį: tai smiltis karucziais važioti, tai mairszus su grudais į laivus neszioti. Bet nepratęs prie tokio darbo greit vietos nustodavo. Ant galo Raulą patiko laimė: jis gavo darbą nedideleį dirbtuvėje. 15 valandų darbo ant dienos, nesveikos nuodingos dulkes — szaltinis džiovos, mažas užmokėsnis — sztai iszlygos, kuriose prisiėjo dirbti Raului. Bet jis ap-idžiaugė gavęs tokią vietą. 15 metų suko jis ratą, 15 metų rijo nuo-

dingas dulkes, bet laikėsi kaip milžinas. Vienog nesveikās dirbtuvės oras turėjo savo pasekmes: Raulas pradėjo senti, pradėjo tankiai kosėti, bet vis suko ratą. Ant galo gavo ir algą truputį didesnę. Retkarcziais užeidavo Raului mislis apšivesti, bet nedidė alga sulaukydavo jį nuo to. Dabar ir alga pasididino, ir merginą pažįstamą turėjo. Bet tik tai teip mislyjo Raulas, — jo noras neiszsipildė. Vieną sykį besukant Raului, ratas krito ir sulaužė jam deszinę ranką ir nugarkaulį: liko Raulas ubagu. Miesto ligonbutyje iszgulėjo jis daugiau metų; isz tų iszėjo be rankos ir kuprotas. „Eisiu“, mislyjo sav, „pas tą darbdavį, gal nors už tarną kokį priims“. Bet darbdavys iszmetė Raului porą rublių ir nepriėmė kaipo nenaudingą. Kaip sunus tankiai, matydams, kad jo pasenęs tėvas neatnesza daugiau jam jokios naudos, užmirszta, kad jis jį užaugino ir padėjo ant jo savo gyvenimą ir sveikatą, — užmirszta apie tą ir varo savo žilą tėvą ubagauti. Gal ir mažai yra tokių nedorų vaikų, teip apsieinanczių su savo tėvais, bet daug yra iszvaromų ant senatvės per savo „geradėjus“—darbdavius darbininkų, kurie aniems savo kruvinu triusu sukrauna didelius turtus. Į dirbtuvę Raulas nuėjo sveikas, tvirtas, 15 metų dirbo su kitais darbininkais, gerė nuodingas dulkes ir... liko be sveikatos. Tuotarpu darbdavys isz jo kruvino triuso ne vieną tukstantį padėjo savį kiszenių, ir ant galo iszmetė isz jo kaltės suzeistą žmogų pro duris.

„Dieve! — suriko Raulas, su pora rublių grįždams nuo darbdavio — už ką manę teip skaudžiai pabaudei?“ Ir atsiminė Raulas, kad jis vos neuzmirszęs buvo tą Dievą, prie kurio dabar szaukiasi.

Nustojęs to visko, ką savo spēkomis buvo dasiekęs, jis

tiktai dabar atsiminė apie Dievą ir maldą, ką jam jo motina buvo kalbėjusi. „Turbut, Dievas ir pabaudė manę teip skaudžiai, kad atgręžti prie savęs!“ — dusavo eidams Raulas.

Nematęs savo gyvenime nė vienos laimingos valandos, nuostojęs sveikatos ir laimės, jis visą viltį padėjo dabar ant Dievo, kuriam ir dieną ir naktį, kiek žinodams, meldėsi. Sunku ir gėda pasirodė Raului atkiszus ranką praszyti praeinančius paszelpos, bet badas prispyrė ubagauti. Szventėnis ir nedėldieniais Raulas sėdėdavo su kitais ubagais prie bažnyčios durių ir rinkdavo grašzius. Kiti ubagai išvaikszėdavo visais pakercziais, rinkdami skatiką, kad netiktai pavalgyti, bet ir pasilinksminti iš to. Raulas nebuvo panaszus ant jų: pas jį ir drąsos tokios nebuvo. Jis maž—daug visados kentėdavo badą. Apie sziltą nakvynę po stogu Raului ir nesisapnavo. Vasaros laike tankiausiai nakvodavo kur—norint už miesto po laivu, žiemos—gi sulaukęs eidavo į namus vargdienių, kurie buvo prikimszti vyrais, moterims ir mažais vaikais, nakvojo tų žmonės visokio pasiėlgimo, lyties ir ugio; oras buvo baisiausias, — bet ir už tokią nakvynę reikėdavo mokėti: neszalsi jug ant lauko. Daugias penketo metų Raulas išbuvo tokiose išzlygose ir dikičiai jau pase—no; dabar jis ne tiktai kosėjo, bet ir krauju spjaudė: nuodingos dulkės dirbtuvės atliko savo darbą — džiova artinosi prie galo. Raulas tą jautė, pradėjo dar karszcziau melstis, padėdams visą viltį ant artinanzijos mirties. Viltis ta buvo jam szviesi: jis nejautė sasavyje tokios nuodėmės, kurios nebutų atlyginę vargai jo gyvenimo...

Raulas mirė. Mirė jis tuose pacziuose namuose vargdienių, be skatiko ir giminių. Tas myris nelabai patiko kitiems gy-

ventojams namų ir pacziam užveizėtojui, bet vis gi reikėjo palaidoti Raulą. Ubagai—katalikai jo nemylėjo. Atsirado tiktai trys ubagės ir viens vargdienis, kurie pradėjo rupintis kad Raulą krikščioniszka palaidoti. Sunku vargdieniams buvo tą atlikti. Kad krikščioniszka palaidoti, reikia nuneszti ant varpų, duoti kunigui ant miszių ir už nulydėjimą ant kapų. O tas dėl jų buvo brangu ir neiszgalima. Mislyjo, mislyjo, ant galo szeip—teip sudejo pusrublį ant varpų ir nuėjo pas kunigėlį.

Klebonas nešoriai paėmė nuo jų pusrublį, sakydams, kad miestuose ant varpų duodasi daugias. Paskui, kad ubagės, pabucziaivę ranką, ruoszėsi jau eiti, klebonas paklausė: „na, o ant miszių ir laidotuvių ar ne duosite?“ — „Kad, tėvut, nabasznykas nieko nepaliko po myriui“, teisinosi vargdieniai. „Nepaliko!“ suszuko klebonas: „kad nepaliko, — tai pragėrė: kur—gi jis daugias padės surinktus pinigų? Degsite, vaikai, pragare, kad neduotate ant bažnyčios ir užmirszate Dievą“.

Duodams ubagėms tokį pamokinimą, klebonas visai užmirszo, kad jis vakar—vakare praloszė kortomis 25 rublius, surinktus nuo žmonių darbininkų ir vargdienių ant bažnyčios ir miszių szvetų... Ubagės dar syki pabucziaivo ranką klebono ir grįžo namon...

Ne vienam yra tekę buti ant laidotuvių savo pažįstamų, o ir giminių. Po myriui tuojau susirenka gentys ir pažįstami, meldžiasi ir gieda szventas giesmes; paskui didi minia žmonių lydi į bažnyčią: už kokių varsnų arba ir daugias pasitinka kunigėlis su kryžium, varpais visais skambina; atlydi į bažnyčią: kunigėlis pakrapina szvėstu vandenių, uždega daugybę žvakių, — prasideda miszios ir egzėkvijos už duszią mi-

rusio; visa bažnyčia meldžiasi. Paskui visi lydi ant kapų: vėl eina kunigėlis su kryžium ir szvėstu vandenių, vėl skambina varpais, — o paskui eina dar didesnė minia žmonių: visi nori atiduoti paskutinį patarnavimą savo mirusiam artymui. Ant galo kuną įleidžia į duobę: kunigėlis apkrapina kapą szvėstu vandenių, pasako puikų pamokslą, — ir žmonės po karsztos maldos grįžta į namus prie savo darbų, ir paskui dar tankiai atsimena apie velionį. Bet ta garbė ir maldos brangiai kasztuoja, ir nė viens vargdienis negal iš jų naudotis: pas vargdienį nėra nė genėzių, nė pinigų, už kuriuos galima būtų nusipirkti sav maldą... Nematė tokių laidotuvių ir mūsų Raulas!...

Nuneszę pusrublį ant varpų, ubagės sugrįžo namon. Daug vargą jos turėjo, pakol gavo prastą grabą: ir kiti ubagai sudejo keletą skatikų matydami tokį padėjimą nelaimingo Raulo. Vėzėją pasamdė su penkrubline kumelaite. Ant galo grabą su Raulu padėjo ant ratų, ir prasidėjo lydėjimas: pirmagalyj pats vėzėjas, apžergęs grabą, ragino savo kumelaitę; o paskui jį ėjo trys ubagės ir ubagėlis. Ta procesija — penki žmonės — perėjo per visą miestą — be kunigo ir varpų skambinimo ir privažiavo prie kapų. Tę jie iszkasė duobę, už kurią klebonas pareikalavo nuo jų rublio; paskui į tą duobę įleido grabą, kapą užkasė, ir sukalbėję poteries, vargdieniai iszsiszirstė. Ant kapų viskas nutilo. Tiktai girdėtis buvo szvilpiant ir giedant ant artymiausios liepos szpoką, o ant kitos czirszkė pulkas žvirblių: buvo pavasaris. Bet paszvilpavus szpokas ir žvirbliai pasikėlė nuo liepų ir prapuoė ore... Raulas vienas liko bemiegas... Amžiną atilsį.

Jonas Barzdyla.

Prancuzijoje, Normandijos provincijoje, kaimelyje Tilly, jaunai mergaitei, Maarei Martell, pasirodzėsi Motina Szvenčiausia kleve, kuris yra laukuose, ir nuo to laiko tapęs labai stebuklingai gydanczių. Užtenka vieno dasilytėjimo klevo liemens ar szakutės, tai ir sveikas.

Anglijoje ant kranto upės Themse vienas ūkininkas ant bulvių atrado porą amerikonzkių vabalų, bulvių edikų. Paplitus tai žiniai, žemdarbystės ministerija paliepė iszarti visą plotą žemės apie tą vietą su visais javais ir iszlaistyt su skystimu, nuo kurio turi isznykti visokis augalas ir gaivalas. Kitur įszzokta tų vabalų, bet nerasta. „Kas tokį vabalą užtikty, o nepranesztų valdžiai, bus nubaustas ant 10 svarų (\$50,00).“

The home gold cure.

An Ingenious Treatment by which Drunkards are Being Cured Daily in Spite of Themselves.

No Noxious Doses. No Weakening of the Nerves. A Pleasant and Positive Cure for the Liquor Habit.

It is now generally known and understood that Drunkenness is a disease and not weakness. A body filled with poison, and nerves completely shattered by periodical or constant use of intoxicating liquors, requires an antidote capable of neutralizing and eradicating this poison, and destroying the craving for intoxicants. Sufferers may now cure themselves at home without publicity or loss of time from business by this wonderful „HOME GOLD CURE“ which has been perfected after many years of close study and treatment of inebriates. The faithful use according to directions of this wonderful discovery is positively guaranteed to cure the most obstinate case, no matter how hard a drinker. Our records show the marvelous transformation of thousands of Drunkards into sober, industrious and upright men.

WIVES CURE YOUR HUSBANDS!! CHILDREN CURE YOUR FATHERS!! This remedy is in no sense a nostrum but is a specific for this disease only, and is so skillfully devised and prepared that it is thoroughly soluble and pleasant to the taste, so that it can be given in a cup of tea or coffee without the knowledge of the person taking it. Thousands of Drunkards have cured themselves with this priceless remedy, and as many more have been cured and made temperate men by having the „CURE“ administered by loving friends and relatives without their knowledge in coffee or tea, and believe today that they discontinued drinking of their own free will. DO NOT WAIT. Do not be deluded by apparent and misleading „improvement“. Drive out the disease at once and for all time. This „HOME GOLD CURE“ is sold at the extremely low price of one dollar, thus placing within reach of everybody a treatment more effective than others costing \$25 to \$50. Full directions accompany each package. Special advice by skilled physicians when requested without extra charge. One dollar. Address Dept B 204 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2333 Market Street, Philadelphia.

All correspondence strictly confidential.

Isz visur.

Rytinėse Indijose badas dar vis vieszi. Valdžia maitinanti 507,000 žmonių.

Vokietija 1900 m. pirkė javų isz Maskolijos ir Amerikos už \$126,284,972.

Belgijos ministeris, vidurinių reikalų ir apszvietos, paskyrė 41,000 frankų ant isztyrimo sziaurinio žemgalio.

Prancuzijos kalnakasiai iszleido atsizsaukimą į visus darbininkus—draugus, ragindami visus prie straiko nuo 1 Lapkriczio, jeigu iki to laiko valdžia ir darbdaviai neiszpildys jų reikalavimų, butent 8 val. dienos darbo, apsergėjimo senatvėje ir mokėjimo algų, kad darbininkai bent nekęstų bado.

Maskolijoje, Ekaterinoslave, bankos urėdninkas Makarov pavogė 1,200,000 rublių ir pabėgo.

Italijos valdyboje, rytinėje Aprikoje, apie Erythrea vieszi nuo senovės pardavinėjimas vergų ir Italijos valdžia neįstengia tokios prekystės isznaintinti.

Debreczine, Vengrijoj, policija pagavusi Joną Nagy, anarkistą, kuris ketinęs nužudyti Austrijos ciesaorių.

Italijoje, pas Carpineto, kur užgimė popiezius, ant kalno Capro tapo pastatytas 60 pėdų augsztas kryžius popiežiui ant garbės.

Sugrįžęs į Hamerfest, Norvegijoje, garlaisis „Frithjof“ isz ledinių jurių pargabeno žinias, kad sutikęs maskoliszką admirolą Makarovą su laivu „Ermaku“, su kuriuo Makarovas ketino priplaukt prie sziaurinio žemgalio, bet dėl daugybės ledo negalįs ir grįžszęs atgal.

ŽEMIU DULKĖS.

APYSAKA,
lenkiškai parašyta M. Radzeczyčiūtės.
(Tąsa.)

Paskui, paėmęs ant pečių savo išdarbį, išėjo ant kiemo, lyg norėdamas kuoveikiausiai išstrukti nuo moterų žingeidumo. Nematyt buvo, kad gėrėtusi savo sunum, arba džiaugtusi isz jo sugrįžimo. Ant veido jo užtupė liudnas rimtumas, o kartkarčiais švysteldavo užslėptas susierzinimas. Dar mažiaus šnekejo, kaip kitąsyk.

V.

Isz rupestčio—džiaugsmas.

Kareiviškes prabaščius kątik buvo pabaigęs skaitytines mėsias, ant kurių mažai susirinko žmonių, nes buvo darbymetis, ir įėjo į zakristiją nusirengti. Tuotarpu ant slenksčio pasirodė Jonas Dičkis.

— Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus! — pagarbino iš lėto.

— Ant amžių! O ką, gaspador?

— Tai, aš čia turiu reikalą ir rodos norėčiau prašyti kunigėlio.

— Gerai, gerai. Eisime į kleboniją. Pasakyki mą linksmą naujieną. Girdėjau, kad sunus sugrįžo isz užrubežio?

Senis nuleido akis žemyn ir atsiduso, eidamas taku paskui prabaščų.

— Nesugrįžo sunus, o tik atvažiavo! — atremė.

— Ar tai ne vis tiek? — nusišypsojo kunigas.

— O ne, kas grįžta, tai ant visados, o kas atvažiuoja, tai tik atsilankyti.

— Ar nesilieka sunus?

— Ne. Dėlto aš atėjau įieškoti rodos ir pagelbos, nes mano galva sena ir sunki. Perkentė ji daug rupestčių ir Dievo daleidinių. vienog tas paskutinis turbūt sunkiausias, nes aš viens su juo neįstengiu ir nerasiu rodos ant teip didelio vargo! Jau netekau pajiegy.

— Kunigas nusiminė. Pažinojo savo parapijonis ir daug skundų išklause, vienog nuo Jono negirdėjo niekad. Tur but didelis rupesttis, jeigu atidarė tokio užsispyrelio lupas. Tyledami prisiartinio prie klebonijos ir įėjo į prastą isbaltintą kambarėlį, pilną kvietkų ir sodau-ninkiškų prietaisų. Kunigas atsisėdo pats ir šalia savęs pasodino račių.

— Dabar Jonai pasakyk viską, viską isz tikros širdies. Išklausysiu, kaip ant spaviednės ir jeigu galėsiu pagelbėsiu.

Senis, pagal žmonių paprotį, pradėjo pasakojimą isz tolo:

— Davė mą Dievas dvyliką vaikų. Neru-

gojau aš ant jų, auginau, prižiūrėjau ir kaip įmanydamas maitinau. Penketą isvarė isz namų didelis vargas, nes norint dirbau kiek galėdamas, pritruko duonos. Dievas mato. nevaliojau! Ketvertą paėmė žemė, penktą svetimi žmonės, ir dabar pats nežinau, ko daugiau gailėtis, ar tų numirusių, ar to, ką pereitą subatą atėjo isz svetimo krašto. Nieks jo nevarė, bet ne sapnuote ne sapnavau, kad jį tokiu pamatysiu. Vaikiščias buvo mitras, paklausydavo, ir prie visokio darbo gabus. Visi jį gyre ir kunigas, ir susiedai ir ponas isz dvaro, o ir aš pats labai jį mylėjau. Tai-gi tai mano nusidėjimas! Kaip emė verztis į svietą, nelabai nė gyniau. Gaila buvo leisti, gaila buvo laikyti ant nieko angštame butelyje. Atidaviau jį ant Dievo valios ir išvedžiau pas vytininkus. Išėjo nabagėlis truputį verkdamas, bet drąsiai ir su ištikėjimu ir kaip akmenukas, įmestas į vandenį, dingomums isz akių, o žmonėms isz atminties. Nebuvo jokių žinių, vis nebuvo. Saviškiai sakė: negrįš, turbūt kur nusidangino; ne tokiam vaikėzui trankytis tarp vokiečių. O manę tos šnektos net troškino, nes buvo teisingos. Ką toks vaikiščias dideliam sviete, tai tik musė! Mano nabašninkė iki paskutinei valandai minėjo jį, karštai meldėsi ir padarė įžadus, o mirdama dar atkartojo: „Tą ketvirtą greit pamatysiu pas dangaus vartus, o Raulo nepamatsiu, jis gyvas ir ateis pas tavę, Jonai! O kaip ateis, tai jį gražiai pamylėkite, pasveikinkite vardan mano, bet jau antrą kart neišleiskite nuo savęs!“ Tokią jai Dievas prieš smert suteikė šviesą, bet išpranašavo teisybę. Atvažiavo, kunigėli, jau neišbales, nesunykęs, neapdrisęs. Apsidabinęs poniškais rubais, auksiniais žiedais, pats suaugęs kaip arzuolas, teip gražus, sveikas, kad isz pradžių negalėjau atsižiūrėti. Neilgai džiaugiausi. Veikiai manę suėmė gailėstis, kad jis mūsų kalbą teip darkė, kad jis dainas ir papročius užmišo, kad motinos kapo neatlankė, o vis tik pasakėjo apie savo garbę ir svetimas šalis. Mano džiaugsmas perėjo į rupestį, į gėdą, į gruztį. Jau penkios sukako dienos, tokios nelabos dienos! Nė vieną naktį namieje dar negulėjo, nė sykį su broliais neišėjo į lauką, nė vienų mūsų priderančiai neišklause. Vakarais rengia gužynes ir girtuokliavimus pas Butkų, vaikinus mokina užrubežinių paleistuvyčių, su merginoms negražiai pliauskia, isz seneniųjų tyčiojasi. Isz mūsų darbų juokiasi ir kaimui suka galvą su Amerika, o viskas jam nepatinka, negardu, nuobodu. Per dienas lovoje kimyja, o paskui valkiojasi visur, neišleisdamas cigaro isz lupo, o rankų isz kišenių! Tai dar vis nieko. Tuoj pirmą dieną klausau rytmetyje, o jis Andriaus vaikui vokiškai dainuoja. Neiškenčiau: liauk! — sakau, Paklause,

bet sušnairavo ir negražiai nusišypsojo, o man net gerklę užėmė. Nuėjome sykiu į bažnyčią ir, pats savę pergalejęs, sakau jam gražumu: ką tu dabar mislyji veikti, suneli? Ar prie lauko imsiesi, ar prie amatō, o gal kur apygardoje pasijieškosi tarnystą kokią?

O jis, žiurėdamas į manę, kaip į kokį beprotį, tarė: „Aš, tėtė, turiu ir tarnystę ir amatą! Man jau nieko nereikia. Turiu urliopą — pons Matschke atleido manę ant savaitės, o paskui turiu grįžti!“ Aš vel jam: Tai kaip-gi Raulai? tik tavo namai, tėviškė ir žemė! Turi plotą lauko ir pridera tav čia likti ir dirbti. Gana jau svetimos duonos ir svetimų kampų! O jis, pečius sutraukė ir sako: „Lauką aš atiduodu broliams — tegul su juo kankinasi, jeigu jiems smagu. Aš likti nenoriu ir buti muziku jau nepataikysiu“. Kunigėli, tada tik supratau, kad tai sugrįžo ne mano vaikas, kad jame tupi tik biauirus vokieitys, net mano širdis nuo jo atsikreipė, ir nežiurėdamas į jį, per dantis prasukniau: Tai ko atvaziavai! reikėjo bereikalo nemonyti! O jis toks jau surambėjęs, kad iš tų žodžių nesuprato nė mano skausmo ir juokdamasis atsakė: „Parvaziavau ne tuščias. Parvežiau turtą ir atilsį ant senatvės. Tiktai imk!“ Ištraukia iš ančio storoką pundelį, baisybę pinigų, ir kiša man viską į ranką. Tiktai buvau labai įsigailinęs, tai-gi pasipurčiau, neėmiau ir tariau: Man ne pinigų reikia, o tik sunaus! Tu už tuos pinigų pirkis lauko, arba nusisamdyk, pastatyk triobas ir apsigyvenk! Tada ir aš pas tavę pakajingai tunėsiu iki smert. O apie vokiečius užmiršk, tai griekas! Pasilik, suneli!

Cia žmogui užsikirto balsas, rodos ašaros jį užbėgo.

— Teip prašiau jō, kunigėli, o jis tik nusijuokė ir pasakė: „Tai, kad tėtė nežinai visos teisybės. Likti negaliu, nes tē Štetine laukia manęs sužieduotinė, už dviejų mėnesių sutuoktuvės! O gal rodosi, kad su kokia muzike? Oo! su vienturte mano pono — Gryta Matschke! To užsipelniau, teisiai dirbdamas!“

— O Jezau! . . . Išgirdęs pastirau iš gėdos, gailesčio, nusiminimo ir piktumo. . . .

— Su vokiete? — klausiu — o visas drebu.

— Mat kad! — atsakė pakajingai.

— Su liutere?

— Mat kad! Tik pas mus ant tikėjimo nieks nežiuri. Vis vien, kur poteriausi, kad tik nepiktadariatumėm.

— Pas mus, tai taspat, ką pas vokiečius, ar supranti, kunigėli? . . . Jau teip kalba mano tikras vaikas, mano Raulas, dievobaimingai šventam tikėjime išauklėtas, mano namuos užaugęs. O Jezau, Jezau! Tai to išmoksta dideliam sviete, tai tiek jis užsidirbo!

Žmogus atsistojo, paerzintas, suimtas skausmu ir įsiutimu, o žodžiai plaukte plaukė. Kepurę metė į žemę ir abiem rankom pešė plaukus, dar labiaus paskutinėmis dienomis pralivusius.

— Ar tai dėlto aš jį auginau, glamonėjau, ar dėlto meldžiausi už jį per tą laiką? Atsiuntė pagalios vokiečiai mano sunų ant parodos, kad iš jo išplėšė teisią dušią, o įdėjo sukumą, arba nieko neįdėjo; ar-gi jis turi dušią — bjauresnis už galviją, ką baubia prie tvarto, už sunį, ką už dešimts mylių atranda savo kiemą. Ką vertas toks žmogus! Duoda man pinigų, piktadėjas, idant savo dušią parduočiau, giriasi, kad privilegio vokietė, iš to didžiuojasi ir prašo palaiminimo — manęs, savo tėvo, Kareiviškės ukininko. Jis užmiršo ką tai Kareivis — aš jam dabar primjisi!

Kunigas, padėjęs ranką ant žmogaus pečių, pavartaunei perkirto:

— Jonai Kareivi, jeigu viską sakei savo sunui įširdęs, kaip man pasakoji, tai netekai vaiko ant visados.

Račius atsipeikėjo, nuleido užsidedusias akis žemyn ir norėjo ką pasakyti, bet kunigas toliaus traukė:

— Nepažįstu tavo sunaus, vienog iš to, ką užsidirbo, matyt kad vyras diktas ir išmintingas — o ką po dvidešimts metų grįžo atsilankyti, numanu, kad geros širdies ir nors persi mainęs ir išdykęs, vienog užlaikė širdyje gerą sėklą. Kaip-gi galima išmintingą ir gerą, lyg kokį gyvulį barti! Ne jo kaltė, kad atsimainė, budamas pats, kaip našlaitis, tarpu svetimų. Tik įsitėyk: tur but tas vokieitis parodė jam savo dušią ir ištikėjimą, priglaudė ir gerumu įsiveržė į našlaičio širdį. O tu — tėvas — pasielgiai su juo biauirus už vokieitį, ir nedyvai, jeigu dabar tavę apleidžia! Užmiršai, kad ir jis Kareivis — užsispyrs ir visai svetimu tav taps, o elgdamasis kaip su vaiku ar galvijū užpykįsi ir jis tyčia padarys savotiškai! Tik vieną galę turėjai jį sulaikyti ir toš netekai! Piktumas, Jonai, labai rodija, blogai ir daro!

Žmogus labai susigėdinęs tylėjo.

— Dabar jis visai ne jųs, už tai vokiečiai savi, nes geri! Ar ne tiesa — savo valios nepermainė?

— Ne. Poryt ketina išvažiuoti! — tarė susikrimtęs senis. — Jau su manim nekalba širdingai ir namų nežiuri. Tiktai sykį man priminė, idant paimčiau nuo kunigo liudijimą dėl šliubo, o kada atsisakiau, apsisuko ir nuėjo. Gal jis pats ateis! Jokiū budu negalima jo užlaikyti, nes ir valščiuje nėra tokios tiesos. Parvaziavo nedorėlis su vokišku pašportu. Rengiasi į kelionę ir pasakoja apie savo vokieitę (Toliaus bus.)

Ispanijoj, ties paczia jos sostapile Madridu, guli nedidelis miestelis Setenil su 3500 gyventojais; kaip ir visoj Ispanijoj, czia tarp gyventojų vienas tik skurdas, pagimdytas valdzios ir dvasiszckijos isznaudojimu. Miestiecių vargas toks didis, jog atejus mokesčių rinkikams ir pareikalavus mokesčių, žmonės sukilo prieš juos, isz ko prasidėjo muszty-nės, kuriose daug žmonių neteko gyvasties arba sveikatos.

Vokietijoj, darbininkų straikai atsitaiko ne teip retai, kaip galima būtų protauti. Pagal urėdiszkas žinias, straikavo 5000 fabrikų 150,000 darbininkų, o isz viso straikų buvo 600; straikų priežastys tokios lygiai, kaip czia Amerikoj, tik ką tokių trustų, kaip czia, niekur dar Europoje nepažįsta.

Kinų ciesorius atsiuntė savo brolį pas vokiečių kaizerį, kad perpraszyti jį už užmuzimą vokiszko pasiuntinio Kettele-rio. Kaizeris reikalauja, idant Kinų kunigaikstis pasilenktų prieš jį tris sykius iki žemei, o visi kiti pasiuntinystės sąnariai pultų prieš kaizerį ant veidų ir iszsitiesę guletų. Tik gėdą daro visai Europai prieš Azijos „barbarus“.

Turkijoj, distrikte Djumabela, netoli Salonica, turkai pagavo amerikoną misijonierę merginą Stone, kuri vaziavo į Saloniką ir nusigabeno savo keliu. Jeigu neatsiras toji misijonierka, tai Šuv. Valstijos pareikalauš nuo Turkijos bazmas pinigų už ją. Sul-tonas liepęs sujieszkoti pavogtąją ir sugražinti amerikonomams.

Anglijos inžinieriai padarė planą iszskast po vandeniu tunelį isz Skotijos į Airiją tarp Wightonshire ir Down, 25 mylių ilgio, kas kasztuos 10,000,000 svarų sterlingų (\$50,000,000).

Naujos knygos

— *Lietuviška Chrestomatija. Parengė kun. Antonas Milukas. Išleista kaštais „Susiv. Liet. Am.“. 1901. Shenandoah, Pa. V. J. Stagaro spavstuvėje. Pusb. 176.*

Pagabi knyga pasiskaitymui, bet chrestomatijos vardo ji neužsipelno. Po teisybei, sziadien surinkti gerą lietuviską chrestomatiją — negalimas dalykas, nes nėra iš ko semti medegą. O apkalbamojoje chrestomatijoje nėra iš tos pacios medegos naudotis ar nenorėta ar nemokėta: jos turinys rinktas ar be pliano, ar su iszvirsziaus apskrietu plianu. Teip, kiekviens sustatytojas lietuviskos chrestomatijos laikytų už didį savo prasikaltimą, — nepatalpint į ją, nors dalimis, Ant. Baranausko (isz Anykszczių Szilelis) ir D. Poszkos rasztus, nemiunt apie kitus rasztininkus. Arba: kun. J. Želvio sakmės kurkas pereina A. Lideikio sakmes, o isz Želvio rasztų nieko neatitinkame.

Suraszą autorių užpildo keletas pravardžių. Lietuviszkoji literatura neyra tokia vargdienė, kaip ji iszrodo isz szitos chrestomatijos, kuri iszleista tautos kasztais. Negalima peikti patilpusių chrestomatijoje rasztų, bet jie ne visi atsako savo uzdavimui ir ne į vietą sukamszioti — neatlieka

savo uzduotės. Isz tų paczių rasztininkų galima butų parinkti ką pagabesnio ir geresnio.

— *Bažnyczios tarnas arba pasiuntinys saldžiausios szirdies Jezaus. Mėnesinis katalikiskai-tautiskas ir moksliskas laikrasztis, Organas Apasztalystės maldos. Rugpjucio 1901, N 1. Waterbury. Puslapių 28 (paveiksle mažos knygutės).*

Tie svietiszki laikraszcziiai, kurie vadina savę katalikiskais ir yra neva pasiszventę apgynimui (?) bažnyczios ir tikėjimo, sziadien apie staczią ją savo uzduoti mažai rupinasi, bet isleidę į Kovą su iszsvajota bedievyste, jie labiaus sėja neapykantą ir isztvirkimą, ne gu tarnauja draugijai teip, kaip priderėtų tarnauti. Idaut užtaisyti paczių pralauztą spragą, prireikėjo naujo organo — ir sztai keliasi isz numirusių „Bažnyczios Tarnas“. Ar jis turės bet-kokią literatizšką vertę — reikia abejoti; o kokiu budu ir kokiais pragumais jis atliks savo apasztalystės darbą — isz pirmo numerio negalima spręsti; dėlto palauksime tolesnių laidų.

Susirinkimai.

T. M. D. kuopos Brooklyn, N. Y. bus nedėlioje, 15 Rugšėjo, svetainėje 73 Grand str. antroje valandoje po pietų

Visi seni draugai kaipo ir norinti prisiraszyti, teiks is ateiti, nes bus svarbus nutarimai draugystės reikaluose ir kurie dar negavę knygu, tai gaus, nes gavome 60 egz. nuo knygiaus. Kuopos Komitetas.

Philadelphia, Pa. 5-ta kuopa „Tėvynės Myletojų Dr.“, laikys susirinkimą 21 d. Rugšėjo (S-pt.) 7½ val. vakare po No. 943 S. 2-nd str. Tai-gi sanarius lygiai ir norinczius įstoti į tą Dr-tę užpraszome, kuoskaitlingiausiai pributi, nes turime daug svarbių reikalų ant apsvarstymo.

Tie sanariai, kurie paskiau prisiraszėte ir negavote knygių, kurių reikalavote, dabar galite jas gauti. Tik pasiskubinkite pributi į laiką ir gaukite. Pirmsėdis.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasizskus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, į usl 81, prekė 20c

A worthy successor. „Something New Under The Sun.“

All Doctors have tried to cure CATARRH by the use of powders, acid gases, inhalers and drugs in past form. Their powders dry up the mucous membranes causing them to crack open and bleed. The powerful acids used in the inhalers have entirely eaten away the same membranes that their makers have aimed to cure, while pastes and ointments cannot reach the disease. An old and experienced practitioner who has for many years made a close study and specialty of the treatment of CATARRH, has at last perfected a Treatment which when faithfully used, not only relieves at once, but permanently cures CATARRH, by removing the cause, stopping the discharges, and curing all inflammation. It is the only remedy known to science that actually reaches the affected parts. This wonderful remedy is known as „SNUFFLES the GUARANTEED CATARRH CURE“ and is sold at the extremely low price of one dollar, each package containing internal and external medicine sufficient for a full month's treatment and everything necessary to its perfect use.

„SNUFFLES“ is the only perfect CATARRH CURE ever made and is now recognized as the only safe and positive cure for that annoying and disgusting disease. It cures all inflammation quickly and permanently and is also wonderfully quick to relieve HAY FEVER or COLD in the HEAD.

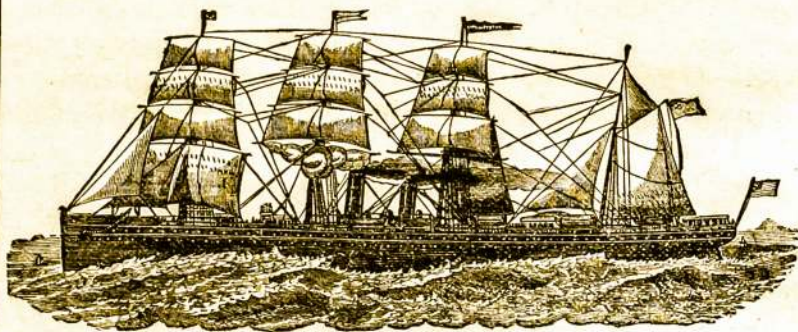
CATARRH when neglected often leads to CONSUMPTION—„SNUFFLES“ will save you if you use it at once. It is no ordinary remedy, but a complete treatment which is positively guaranteed to cure CATARRH in any form or stage if used according to the directions which accompany each package. Don't delay but send for it at once, and write full particulars as to your condition, and you will receive special advice from the discoverer of this wonderful remedy regarding your case. Without cost to you beyond the regular price of „SNUFFLES“ the „GUARANTEED CATARRH CURE.“

Sent prepaid to any address in the United States or Canada on receipt of one dollar. Address Dept B 234 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2332 Market Street, Philadelphia.

Lackavanos greittrukei.

Trukis No. 19 iszeinantis isz Scranton ant 1:30 po pietų, ateina į Buffalo ant 8:00 vakare; trukis No. 20 iszeinantis isz Scranton ant 3:45 po pietų, ateina į New Yorką ant 7:55 vakare. Du nauji greittrukiai tapo parengti: No. 3 iszeinantis isz Scranton ant 3:52 ateina į Buffalo ant 10:00 vakare, o No. 6 iszeinantis isz Scranton ant 5:00 po piet ateina į New Yorką ant 8:50 vakare.

Gerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog epsiemiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, uzlaikau vyna alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

TAUTISZKAS ŽENKLAS,

Kaipo lietuviui raszinėjant laiszkus priderėtų paženkliint angalvį gromatos su vardu pravardė ir karžyrgiu. Tokia peczėtis „Rubber Stamp“ yra pažvalga raszėjui ir skaitytojui laiszko, kuri bus paženkliinta su lietuviszku tautiszku zenklu ir su tavo paties vardu ir pravarde. Ta peczėtis turi 3 colius ir pusę ilgio, 1 colį ir pusę ploczio. Prekė \$1.00; su atramento paduszkaite \$1 25.

ANDRIUS JAKSZTIS.

Teipgi padarau tokius angalvius draugystėms, kliobams, Susiv. L. A. kuopoms ir szejp tautiszkomis organizacijoms. Raszykite įdėdami už 2c. markę, tai prisiu-

siu atspaudęs prabą ir formą ant paziuros.

W. J. PETKON, 303 N. Main Str. Brockton, Mass.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT

Locninjkas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir praktiko- kavo- jimo szpitolėse ir szejmynose. Asz persiliudijau koku budu gelbeti publika. Asz turėjau tukstanczius persiliumijimų, kaip baudavonė mano naujo budo gydymo kroniszku ligų, ir specialiszka moteriu ir vaikų. Nėra szitoje szalije ir svetimose szal- lise, kurs virsztyt mano budą gydymo. Galite apsznekėti savo locnoje kalboje arba aprasztyti norus ar reikalavimus. Pribuk asabiszka jei nemoki rasztyti savo kalboje, jei galima akzaminas dovanai. Įdek už 2c. marke dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HIMMOND, 1ND.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasiznoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių Arielkų, ar cigarėlių skanų užirukti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

Severa's Bitters Skilvinis

Preke 50 c. ir \$1.00

yra pamatu sveikatos viso kuno, palengvina perėjimui maisto į kraują turi gerą skonį, sudrutina viso kuno ir proto spēkas. Neduoda užsikrėsti ligos perams, silpniems sugraži- na stiprybę ir naują gyvastį suteikia visam organizmui.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Zmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver- tę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJEZCZNIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvina tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

- Vidurių, Kepenų,
- arba Kraujo.

Gerik EGIUTERRO No 1. prigelbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie toses ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko- no žinomas, yra vienas geriausias ir Aptieko- ritum tarp mūsų tautos ezionai Amerikoje. Tei- po- gi yra dėl kozo žinoma, jog vienas geras ap- tiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, nešine pagalboj esirgusios žmonijos. Dėlto- gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dšlpatėt kokia liga, tai tuo žaus nusiduookitie ani rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI

111 Main st. arba Box 1109

PLYMOUTH, PA.

HOTELIS W. SUCKAUS

Galima gaut pas jį visokios Arielkos, vyno, skanaus aluczio, kvepenzių cigarų.

Teiposgi užlaiko dėl pake- levingų ir szejp žmonių nak- vynę ir valgius inlaiką, teipo- gi užkandį koźname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike va- saros karszczio. Intaisymai ko puikiausi.

Nepamirszkite atsilankyti o busite užganėdinti visame.

Vincas Suckus

98 Northampton Street

WILKES-BARRE, PA.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communi- cations strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American. A handsomely illustrated weekly. Largest cir- culation of any scientific journal. Terms, \$3 a year: four months, \$1. Sold by all newsdealers. **MUNN & Co.** 361 Broadway, New York. Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

NOTSIKALTYKŲ!
Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.
Mus darbininkų kuopelė mądydama jog mūsų sunkiai uždirbti pinigai tenka pavieniams kar- ezimninkams. Tai gi, uždejojame darbininkizką korozijamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susiirpinti savo spēkas.
Kolektoriai pribuvę isz kitų vietų graus pas mus melnigą priėmimą ir prieteliszką rodą.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank str. WALTERBURY, CONN.

ZINGEIDU IR AKYVA DĖL SVIETO.

Tikrai vlenatinė gydykla ant už- zeldinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: mūsų gy- duo'e nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam paeztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informaci- je per laiszką adresavokit sziteip: The J. M. BRUNDZA CO. Chemists Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviezių pavasarinų ezove- rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visi yra Juni- jos darbo, pardnuodame už visai pigę prekę. Tei- poz- gi ezovevrykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

VIDURINIAI SKAUDEJIMAI.

Ar yra jusų viduriai skaudami? Ar turite galvos ir kepenų skau- dėjimą, smirdantį atsikvėpimą ir vėją pilvę? Ar yra jusų apetitas blogas? Ar nejaucziate sykais teip juog gyvenimas nėra mielas? Saugokitės, nes szitie symptomai zenklina blogus vidurius. Ką jus nuo to darote? Ar laukiate kol patys isz savės pasitaisys? Szitas meginimas yra blogas, nes užpa- vietrijimas ne yra juokai. Ar var- tojate pavojingų arba ne kuriuos isz tų garsinamų patentavų vaistų? Pamislykite patys! Kaip gali kas užrasztyti jums lekarstas nematęs jusų. Prietam daugelis garsinamų gyduolių yra padarytos ypatų kur- ios vargiai ką žino apie tą lygą kurią sako iszgydyse.

Kas jums yra reikalinga tai gero daktaro rodos; tokio daktaro ku- ris specialiszka vidurinių ligų gy- dymu užsiima. Tokiu vienatiniai yra DAKTARAS LEONARD LANDES ir jo OFFICE 134 E. 24 Str. NEW YORK N. Y., yra kas- dien matomas iszgydymas yvū- riausių vidurinių ligų. Jo gydymas yra locnas iszradymas ir nē vienam nevalia imitavoti. Yra tai greitas ir tikras gydymas. Jei užtad sergate kokia liga, galite eiti pas jį su tikra vilczia jog jis jus isz- gydys. Viena ypata kurią DAK- TARAS LANDES neseniai gydė raszo sziteip:

„Ant rytojaus po atsilankimo pas jumi, tas baisus skaudėjimas, kuris manę kankino per szeszis mėnesius visiszka prasiszralino ir kasdien mano apetitas liko geres- nis teip juog trumpame laike ga- lėjau valgyti valgius katrie pirma butų man pridarę daug skaudėji- mo Dabar mano viduriai yra vi- siszka sveiki, dabar asz esmiu linksmas kaip niekad nebuvau. Ju- sų gydymas man per savo greitumą labai patiko“. Atsiszaukite szendien pas DAKTARĄ LAN- DES o rytoj jausite geriaus ir koź- ną sekanczią dieną jausite leng- viaus, kol visi organai bus geriau- siame stovije; gislos pilnos kraujo, jusų veidas pilnas sveikatos. At- siszaukite dabar. Jei negalite a- teiti, raszkykite savo kalboje. Jo roda yra už dyką koźnam ir vi- siems. Raszkykite arba ateikite.

Joe Harrio

HOTELIS

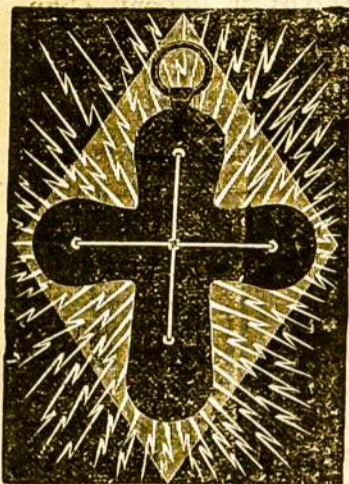
103 E. Main ir kampo Eno str.

Szaltas alus, skani Arielka, cigarai pirmos klasos

Teip- gi užkandžiai dovanai kas vakars.

Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo isz rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas veik prasipatino Vokletijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szaliose, ir szilendien yra labiausiai pagėdaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sanariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervuszkuma, Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotingsuma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Diebly, Neuralgija, Apop ekeija, Nuomara szv. Vito Fzoki Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir visus Nervuszkos ystemo sugedimus.

Veikmė jo apsiresskia pati per save begyje keletos dieni, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryzių reikia neziint dieną ir nak'ti pakabinti ant szilkinio szniuruko ant kaklo, au, szcziau szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi but in apaczia aj versta. Fri-sz naudojima ir viena sykli ant dienos po to indė. Kryziu in truputį drungna geriausio uksuso skytėma ir laikyk per keleta minucziu. Vaikams žiurint pagal amziu, uksusa reik su vandeniu atskiesti. Prekė to kryziaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis sutiktokia at naudą kaip kad veriasieje elektriszkai dirzi. Pasituojanči penkiolika bei dvidezintis sykių daugiau. Koznaa szeimynos sanarya sveikas ar ligotas, niekadus neturi but be to Elektriszko Kryziaus, kura yra geriausiu gelbėtojum priez visokias kuno negales ir skausmus. Priesiusk viena dolerį pe

expresu, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tamtai savais kasztais pasius me viena Elektriszką Diemanto Kryziu, arba 6 už \$3.00. Gaunamos tuketenczias rek mendacijės nuo ypatur kurioz su pagalba ezio Stebuklingo Kryziaus iszsigydė. Yra užtekina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Szta! pora tokiu rekomendacijų:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikirinau, kad tas kryzius tikrai teip pagėbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką nez negalėjau vrsdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją par szta. Po naudojimo begy dviejų anvatę zių jusų Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apsieiti jau la periszkimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums uz teip didė'e ruzteit ta man pagėli a.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, APRIL 15 1894

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigūs visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Telposgi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietj.

Caecilia Hall.
GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.
BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszių susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos kliasos; vynų visokio skyriaus, likierių ir Lager Bier.

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

Krautuve Fornicziu.

C'z'onai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykį pas mus pirksa, ateina ir kita sykį susikalbėti galima visalp.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 coliu ploczio, 24 coliu augszcziu, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsirtarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautieczių ir tėvynės.

TRAJANKA
(APSERGĖTA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, žievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1 00 už svara.

Perkupeziams 10 svara už \$6.00.

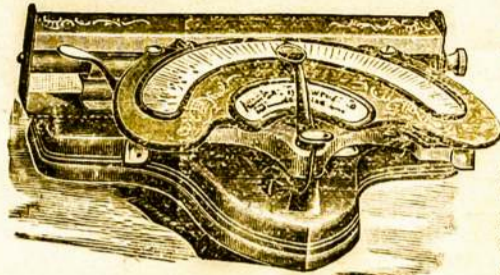
G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

103 Grand str.

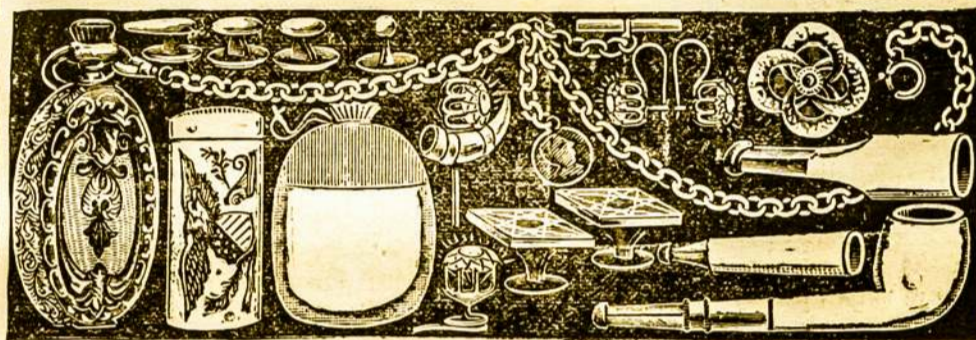
BROOKLYN, N. Y.

Geras uždarbys.

Pajleszkome gerų lietvių kurie norėtu užalmi labai apsimokarczia kupczyste. Mes nome mieste turėti lietuviszkų agentų. Tavorus pas mus gali gauti be skirtumo, kokij kas nori. Maszinos drukuvojmni gromatų Maszinos „Singer“ stivimui. Visokius muzikaliszkus instrumentus, lygiai Fortepijonus ir Vargonus. Zlegorėlius ir lencijugėlius Tikėjimiszkus abrozus Popleros gromatų raszymui su kvietkomis ir pavinczlavonėms po 20 ct. už tuzina Turintiems drapaų sztornos iszsiuncziame visokias drapas vyriszkas ir moteriszkas; iszsiuntinėjame tavorus į kiekvieną miestą Amerikoje ir Kanadoje. Be skirtumo užpraszone visus pas mus raszyti, kurie norėtu pareikvieeti nuo mūsų bent kokij tavorų ir praszone pridėti markutė už 2 ct, tai gausite atsagymą. Pinigus reik' elusti per Money Order ar registruotam laiszke ant ezio adreso:

J. F. RICHARD M.d.e., Co. 62 Gouverneur sr. New York City.

DYKAI

11 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekadus negirdėta! Ateikit paziurēt, paziurėjims nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidžiame turgan geriausj laikrodėlij: TIKRA AMERIKISZKA, Tik su dviguba saukanku tais luksztai, ausuke užsukamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikeliuotais viduriais, iszduodame rasztą GVARANCJA ANT 20 METU; pagal iszveizdą ir gerumą toki laikrodėlij visados gall lyginti prie \$4. VERTES AUKSO LAIKRODELIU. Visiems puikių laikrodėlij mylėtojams mes duosime begyje 6 dienių puikius prezentas: 1 viena marių putų PYPKE su didele galvuke ir gintarinu cibuku vertės \$1 50; 1 gryni marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams DEZUTE 25c. 1 daly anknotą DICKENS LENCJUGELI su Cameo kabute \$1.50; 1 puikią auksinuota SAGUTE, \$1 00; 1 viena porą puikių AUSKARIU da'mantais sodintu \$1.00; 1 puikią SPILKA isz sodintą brangakmeniuis 40c; 1 porą paauksuotų kolonikų su pamuterio virszais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 2 c.; 2 kaliteriams guzikų, permuterio apaczios, 50c.; ir 1 puikią į krutinę ragutę su dailiu akmeniu 7 c. Laikrodėlij ir 14 dovanų siuncziame C. O. D. už \$4.98 apinokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinj galite iszszczaminuoti ant expreso ir jei nepatiktų, angrazinkite mums atgal mūsų kasztus. Kur Losiranda Expresso Ofisas. \$4.98 turi but pristusti drange su orderiu. Jeigu kas prisius pinigūs drange su orderiu, gaus dar extra dovaną puikių lenktinj reiki: daktus mes pasiuncziame tada per parztą užregistruve savo kasztais. Jeigu pirkti ant syk Viena LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI. Paraszkyk, ar 6 laikrodėlius gausi LAIKRODELIU SU VISOMS DOVANOMS DYKAI. nori vyriszka, tad vyriszko Dickens lencijugėlio mes pasiusime moteriszka 50 coliu anknotą Lorgnette lencijugėlij. Raszyk szeddien pakol iszpardavimas neiszszbalgēs.

Adresuok: Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszczius paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.